

Pääkirjoitus – Editorial
Tom Sandlund

Teppo Sintonen
Entisyyden muuntuminen
Kanadan suomalaisten
siirtolaisten keskuudessa

Mika Roinila
The Atlantic Finns;
a Forgotten Ethnic Minority

Marja Katisko
Vanhuus vieraalla maalla
Perhe- ja yhteisösuhteiden
vaikutus kanadansuomalaisen
eläkeläisen elämäntulkkuun

Tiedotuksia – Notices

Sukumessut 1992 –
Family Fair 1992

READY FOR THE LONG JOURNEY TO CANADA

1992

1

SIIRTOLAISUUS

MIGRATION

Siirtolaisuus – Migration

19. vuosikerta – 19th year

Siirtolaisuusinstituutti • Migrationsinstitutet • Institute of Migration
Piispankatu 3, SF-20500 Turku, Finland
puh./tel. (9)21-317 536, fax (9)21-333 460

- *Päätoimittaja/Editor-in-Chief:* Raimo Narjus
- *Toimitussihteeri/Editorial Assistant:* Taimi Sainio
- *Toimittajat/Editors:* Maija-Liisa Kalhama, Timo Virtanen
- *Taitto/Lay-Out:* Anne Virtanen
- *Toimituskunta/Editorial Board:* Siirtolaisuusinstituutin hallitus/
Administrative Board of the Institute of Migration
- *Tilaushintaa:* 40 mk/vuosi (4 numeroa), PSP Tu 495 90–3
- *Subscriptions:* Finland and Scandinavia 40 FIM,
other countries \$12.00 a year (4 issues)

Siirtolaisuusinstituutin hallitus/ Administrative Board of the Institute of Migration

Rehtori (SSKH) *Tom Sandlund*,
Åbo Akademi ja Helsingin
yliopisto, puheenjohtaja

Professori *Erkki Asp*,
Turun yliopisto

Toiminnanjohtaja *Martti Häikiö*,
Suomi-Seura r.y.

Ulkoasiainneuvos *Vilho A. Koiranen*,
Ulkoasiainministeriö

Apulaisprofessori *Olli Kultalahti*
Tampereen yliopisto

Neuvotteleva virkamies *Risto Laakkonen*,
Työministeriö

Rakennusneuvos *Raimo Narjus*,
Suomen Maakuntien Liitto

Apulaisprofessori *Martin Panelius*,
Opetusministeriö

Ohjelmajohtaja *Aimo Pulkkinen*,
Väestöliitto

VTM *Tuula Rosas*,
Turun kaupunki

Henkilökunta/Staff

Olavi Koivukangas,
johtaja, virkavapaalla/
Director, off duty

Raimo Narjus
vs. johtaja/Director

Krister Björklund,
tutkimussihteeri/Research Secretary

Maija-Liisa Kalhama,
osastosihteeri/Departmental Secretary

Seija Sirkkiä,
toimistosihteeri/Bureau Secretary

Taimi Sainio,
va. kirjastovirkailija/Librarian

Anne Virtanen,
toimistovirkailija/Administrative Clerk

Tutkimus- ja toimistoapulaiset/
Research and Office Assistants:
Jaakko Alakylä, Leena Hastela,
Janne Mattila, Ritva Rantanen

Tutkijat/Research Officers:
Minna Domander, Jouni Korkiasaari,
Timo Virtanen

Siirtolaisrekisteri/Emigrant Register:
Matti Kumpulainen,
toimistosihteeri/Bureau Secretary
Sirkka-Liisa Laurila, Elisabeth Uschanov
tallentajat/Computing Officers

Kansi: Kanadansuomalaisen elämäntulkua ja etnisyyden ilmenemismuotoja eri sukupolvissa käsittelee Teppo Sintosen tekemällä oleva tutkimus. (Kuva Arvi I. Heinosen kirjasta "Finnish Friends in Canada", s. 38.)

Cover: Teppo Sintonen's research project concerns the life-history, retention and ethnicity of Canadian Finns. (Photo from the book "Finnish Friends in Canada" by Arvi I. Heinonen, p. 38.)

Tutkimuksen tarve

Valtioneuvosto asetti joulukuussa pakolais- ja siirtolaisuusasiain neuvottelukunnan, jolle on annettu hyvin laaja tehtäväala. Neuvottelukunnan tehtävistä mainitaan ensimmäisinä seurata pakolaisuuden ja siirtolaisuuden kehitystä, syitä ja vaikutuksia; seurata pakolaisten ja siirtolaisten taloudellisia, sosiaalisia ja sivistyksellisiä olosuhteita; edistää pakolaisuutta ja siirtolaisuutta koskevaa tutkimustoimintaa ja tilastointia sekä tutkimustulosten hyödyntämistä.

Neuvottelukunnan kokoonpanosta ilmenee, että viimeksi mainittu tehtävä on katsottu hyvin keskeiseksi. On myös ilmeistä, että Suomen hyvin äkkinäinen muuttuminen lähtömaasta tulomaaksi asettaa viranomaisille haasteita, joihin he eivät pitkiin aikoihin ole tottuneet. Väliaikaisratkaisut, joista puuttuu inhimillisyyttä ja pitkäjänteisyys, uhkaavat jäädä pysyviksi. Apua etsitään mm. tutkimuksesta, jonka avulla toivotaan saatavan vastauksia lisääntyviin kysymyksiin ja ongelmiin.

Siirtolaisuusinstituutti on myös edustettuna neuvottelukunnassa. Tämä onkin erittäin tärkeää. Instituutti on tehnyt, ja tekee, monia tutkimuksia ja selvityksiä aloilla, joita eri ministeriöt ovat pitäneet tärkeinä päätöksentekoaan varten. Ajankohtaiset yhteiskuntatieteelliset tutkimukset eivät aina ole olleet tieteellisesti kovin syviä, mutta ne ovat antaneet perustietoa ja niiden sovellettavuus on ollut korkea. Siirtolaisuusinstituutin rakenne on myös sellainen, että soveltava tutkimus sopii sille hyvin. Soveltavaan tutkimukseen kuuluu myös tärkeiden faktatietojen kerääminen, julkaiseminen ja tallentaminen tutkijoiden käyttöön.

Tämän tehtävän suorittamiseksi instituutti tarvitsee tietyksi ajaksi palkatun tutkimushenkilökunnan ohella tutkimusjohtajan tai tutkimussihteerin, jolla on kehittämisvastuu ja ainakin pari kolme vakituista tutkijaa sekä muuta apuhenkilökuntaa. Tällä hetkellä Siirtolaisuusinstituutin omat voimavarat rajoittuvat tutkimussihteerin, mutta samalla instituutti on onnistunut rakentamaan tutkimustoimintaansa niin, että kaksi tutkijan vakanssia on sidottu instituuttiin pitempiaikaisten tutkimussopimusjärjestelyjen kautta. Siirtolaisuusinstituutin hallituksen toivomus on, että tästä syntyisi kaksi vakinaista tointa, toinen ehkä pakolaistutkimusta ajatellen ja toinen yleisen kansainvälisen liikkuvuuden alalla, painopisteenä ehkä työmarkkinaliikkuvuus. Varsinaisia uusia palkkakuluja ei tästä koituisi; kysymys on nykyisen järjestelmän vakiinnuttamisesta.

Pysyvän tutkimusrakenteen aikaansaaminen, johon sisältyy kolme edellä mainittua virkaa, on instituutille välttämättömyys, jos halutaan, että instituutti jatkaa sille asetettua tehtävää tällä alalla menestyksellisesti. Siirtolaisuusinstituutilla on tutkimuksen alalla myös muita tehtäviä, joilla on sekä teoreettista että yleistä merkitystä (esimerkiksi Suomen siirtolaisuuden historian kirjoittamisprojekti). On myös muistettava, että tutkimustoiminta sinänsä on vain osa instituutin tehtävistä.

Siirtolaisuusinstituutti edesauttaa tutkimusta myös yliopistoissa järjestämällä seminaareja ja tutkijatapaamisia sekä levittämällä tutkimustietoa. Tämä toiminta voi toteutua hyvin ainoastaan, jos instituutilla on riittäviä resursseja. On muistettava, että valtaosa tutkimuksesta tälläkin alalla tehdään — ja tullaan varmasti tekemään tulevaisuudessakin — yliopistoissa ja korkeakouluissa. Instituutin panoksen suuntautuminen muutamaa yhteiskunnalle tässä vaiheessa tärkeisiin tutkimusongelmiin antaa sille kuitenkin erittäin tärkeän aseman ja edesauttaa sekä päätöksentekoa että tutkimusta muualla. Instituutti on jo ottanut vastaan haasteen ja sen asema tulee yhä keskeisemmäksi kansainvälistymisen myötä.

Tom Sandlund

The Need for Research

Last December the Finnish Government set up an Advisory Commission on Refugees and Migration with very wide terms of reference. Some of its main priorities are to study developments in the field, monitor the economic, social and cultural position of refugees and migrants, promote research and the collection of statistical data on topics concerning refugees and migration and encourage the utilization of research findings.

The composition of the Advisory Board shows the importance attached to this task. It is also clear that Finland's rapid transition from the country of emigration to one of immigration has presented the bureaucracy with challenges it has not had to face for a very long time. Temporary arrangements which lack compassion and far-sightedness are threatening to become permanent. It is felt that research will help to provide solutions to problems which are increasing all the time.

The fact that the Institute of Migration is represented on the Board is extremely important. The Institute has carried out, and is also at the moment carrying out, research that various Ministries have considered important for their decision-making. The research carried out has often been orientated towards practical issues rather than theoretical aspects and it has supplied important basic information and has had high applicatory value. In addition, the organization of the Institute makes it very suitable for carrying out applied research in this field. The collection and publication of important data and more general information both for public and for the use of researchers at home and abroad is also a natural part of applied research.

Various long-term research projects have enabled the Institute to keep two researchers continuously employed, and there is also one permanent research coordinator and some temporary researchers. The Institute, however, considers it very important that permanent research positions are established quickly because only in this way the Institute can successfully meet the research challenges offered by the increased refugee movements and international migration, and satisfy the demands of the public and the various administrative bodies. Despite the current economic sit-

uation in Finland the Institute is optimistic regarding both its funding and its future role in research.

It should, however, be remembered that the Institute has many other research activities which are both more theoretically orientated and of more general interest. One such task is the large project concerning the history of Finnish migration. It should also be remembered that research is only one of the many activities in which the Institute is involved.

The Institute of Migration supports research at universities by arranging seminars and research conferences and by supplying information on research findings. It is clear, however, that the bulk of research in this area is done, and will continue to be done, in universities. By concentrating its own research efforts on a few selected research fields the Institute can further research in these fields and supply data for decision-making and assist related research at home and abroad. Thus the Institute will continue to play an important role in international research cooperation.

Tom Sandlund

Hyvä lukijamme Suomessa ja muissa Pohjoismaissa!

Siirtolaisuus-Migration -aikakauslehti on jo 19 vuoden ajan tehnyt tunnetuksi tieteellisin ja populaarein artikkelein muuttoliikkeitä, niiden syytä ja seurauksia sekä erityisesti suomalaisten siirtolaisten elämää eri puolilla maailmaa. Lehti tarjoaa tietoa ajankohtaisista alan tutkimuksista, esittelee ja arvioi uutta muuttoliikekirjallisuutta sekä kertoo tulevista mielenkiintoisista konferensseista ja tapahtumista.

Tarvitsemme myös Sinun panostasi. Pystyäksemme turvaamaan lehden ilmestymisen ja kehittämisen jatkossakin, muistutamme tilausmaksusta (40 mk), jonka voit maksaa postisiirtotilillä **me TU 495 90-3.**

Dear Foreign Reader – outside Finland and the Nordic countries!

For 19 years, the magazine '*Siirtolaisuus-Migration*' has published both scholarly and popular articles about migration, its causes and consequences, and in particular about the life of Finnish migrants in various parts of the world. The magazine publishes news of recent research in this field, reviews new publications dealing with migration, and keeps its readers up to date with forthcoming conferences and other events of interest.

We need your contribution too. In order to guarantee the continued publication and development of the magazine, we invite your subscriptions, which may be sent as a check for US\$ 12.00 to us at this address: **Institute of Migration, Piispankatu 3, SF-20500 Turku, Finland.**

Etnisyyden muuntuminen Kanadan suomalaisten siirtolaisten keskuudessa

Siirtolaiseksi lähtiessään ihminen siirtää Saina entisen kotimaansa kulttuuripiirteitä ja tapoja uuteen maahan. Hän soveltaa niitä uuden ympäristön vaatimusten mukaisesti ja omaksuu samalla myös uusia kulttuuripiirteitä. Vanhan maan piirteet eivät säily aivan samanlaisina kulttuurisen taustan muuttuessa. Myös ajan kuluminen tuo muutoksia vanhaan kulttuuriin, erilaisten elämäntapahtumien myötä kulttuuripiirteet muovautuvat toisenlaisiksi, mitä ne olivat uuteen maahan tultaessa. Samoin siirryttäessä siirtolaissukupolvesta toiseen kulttuuripiirteiden merkitykset muuttuvat, koska siirtolaisten lapsilla ei enää ole omakohtaista kosketusta esi-isien entiseen kotimaahan. Tulevan tutkimukseni tarkoituksena on tarkastella niitä etnisyyteen liittyviä muutoksia, jotka tapahtuvat Kanadan suomalaisten siirtolaisten eri elämänvaiheissa ja eri sukupolvilla. Tässä artikkelissa esitellään tulevan tutkimukseni teemoja, ja kerrotaan mitä tutkitaan, miten ja miksi.

Tutkimuksen yleisenä tavoitteena on kartoittaa etnisyyden erilaisten ilmene- mismuotojen, sekä aineellisten että hen- kisten, pysyvyyttä ja muuntumista Kanadan suomalaisten siirtolaisten keskuudessa. Et- nisyyden pysyvyydellä tarkoitetaan erilais- ten etnisyyden ilmenemismuotojen säily-

mistä tai katoamista. Termin englanninkie- linen vastine on *ethnic retention*. Pelkkä py- syvyyden käsite ei kuitenkaan ole riittävä, koska siirtolaiset muovaavat kulttuuriaan elävän elämän tarpeiden mukaan. Tällöin on kyseessä myös kulttuurin muuntumi- nen. Tämän termin englanninkielinen vas- tine on *transformation*. Etnisyyden pysy- vyyttä ja muuntumista tarkastellaan alueel- lisesti ja ajallisesti. Alueellisen tarkastelun kohteina ovat Kanadan eri osissa sijaitsevat suomalaiset asuinalueet. Ajallisessa tar- kastelussa huomioidaan sekä yksilöiden elämänkerralliset että siirtolaissukupolvi- en ja ikäluokkien väliset erot. Näin to- teutettuna tutkimus tuottaa tietoa yksilöi- den sopeutumisesta uuteen kulttuuriin ja yhteiskuntaan ja etnisyyden merkityksen muutoksista eri siirtolaissukupolvilla. Sa- moin saadaan tietoa niistä alueellisista, his- toriallisista ja yksilöllisistä tekijöistä, jotka vaikuttavat sopeutumiseen ja kulttuurin siirtymiseen sukupolvelta toiselle.

Kanadan suomalaisia koskeva tutkimus on ollut historiallispainotteista. Ryhmää koskevia demografisia tietoja on kerätty Kanadan väestönlaskennoista, ja siten tie- toja Kanadan suomalaisten määrästä ja alueellisesta jakaantumisesta on koko- naisuudessaan hyvin saatavissa. Sekä suo- malaiset että kanadalaiset historiantutki- jat ovat tutkineet ainakin seuraavia teemo- ja: Thunder Bayn alueen suomalaisasutuk- sen muotoja ja rakennuskulttuuria (Ras-

---

Teppo Sintonen, FM, toimii tutkijana Jyväskylän yliopistossa sosiologian laitoksella.

mussen 1982), suomalaisten elinoloja Ontarion provinssin metsätyömailla (Radforth 1981) ja kaivosalueilla (Seager 1981), suomalaisten poliittista ja uskonnollista yhdistystoimintaa Thunder Bayn alueella (Varjo 1986), suomalaisten oloja ja toimintaa Brittiläisen Columbian kaivosalueilla (Wilson 1981; Seager 1983), Matti Kurikan perustamaa utopiyhteisö Sointulaa (Wilson 1981), suomalaisten maatala-asutusta preeriaprovinseissa (Anderson & Niskala 1981), suomalaisten seurakuntien historiaa (Raivio 1975), Kanadan Suomalaisen Järjestön historiaa (Laine 1981; Eklund 1983; Kostainen 1983), suomalaisia siirtolaislehtiä (Pilli 1982), Toronton suomalaisyhteisön historiaa (Lindström-Best 1979) ja Kanadan suomalaisten naisten historiaa (Lindström-Best 1988). Suomessa historiallinen tutkimus on keskittynyt Turun yliopiston historian laitokselle. Kanadassa suomalaisia koskevaa tutkimusta on julkaissut pääasiassa Multicultural History Society of Ontario, joka sijaitsee Torontossa.

Kanadalaisen etnisyystudkimuksen, joka on pääosin sosiologista, piirissä ei ole suomalaisia juurikaan tutkittu. Suomalaisten osuus Kanadan väestöstä on niin pieni, että tilastollisissa tutkimuksissa heidät on yleensä sijoitettu luokkaan "muut etniset ryhmät". Tässä tutkimuksessa suomalaisia siirtolaisia tullaan tutkimaan sosiologisen etnisyystudkimuksen viitekehyksen avulla.

Tutkimus on jatkoa pro gradu -työlleni, jossa tarkasteltiin 1920-luvulla Kanadaan muuttaneiden suomalaisten siirtolaisten elämäkertoja. Työssä hahmotettiin siirtolaisten elämäkertojen jäsentymistä sisällöllisesti erilaisiksi jaksoiksi sekä etnisyyden ilmenemismuotoja näiden jaksojen aikana. Aineistona oli kahdeksantoista Torontossa asuvan suomalaisen siirtolaisen elämänhistorialliset haastattelut. Analyysin ensimmäisessä vaiheessa muodostettiin induktiivisesti aineiston pohjalta in-

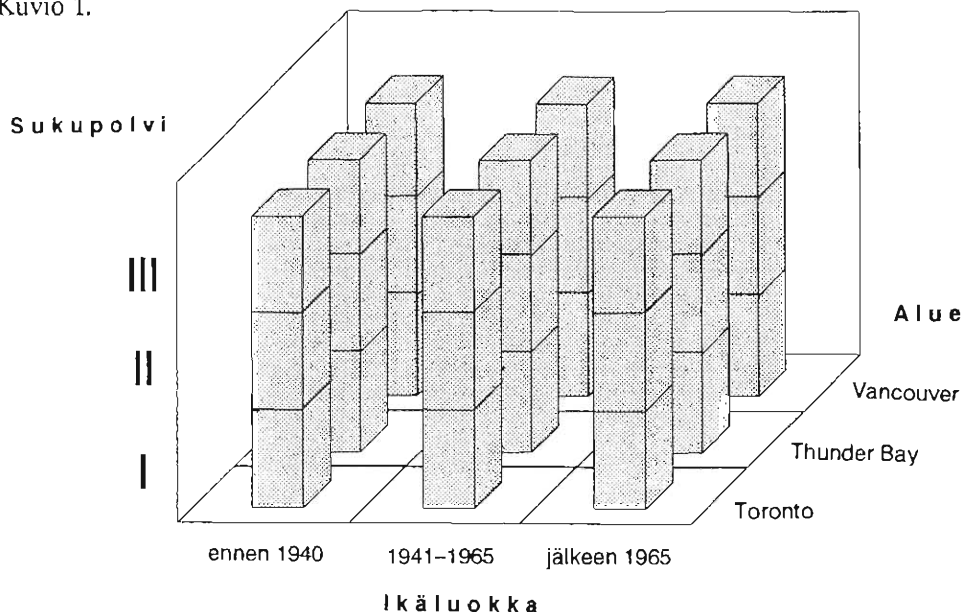
formanttien elämänskaaren ideaalityyppi, jonka kymmenen jaksoa ilmensivät kullekin jaksolle ominaisia tapahtumia ja piirteitä. Ideaalityyppiä käytettiin instrumentaalisesti analyysin toisessa vaiheessa, jossa tarkasteltiin etnisyyden kahden ominaisuuden, sosiaalisen vuoro vaikutuksen ja kielitaidon, ajallista muutosta. Työn tärkein tulos oli se, että kyseisten siirtolaisten sopeutuminen kanadalaiseen kulttuuriin ja yhteiskuntaan vaihteli ajallisesti elämänvaiheista riippuen. Työstä on julkaistu artikkeli *Siirtolaisuus-Migration* -lehden numerossa 3/1990 (Sintonen 1990).

Tutkimuksen tavoitteet ja menetelmät

Tulevan tutkimuksen aineistoon liittyvänä tavoitteena on laajentaa aineisto koskemaan Kanadan suomalaisten siirtolaisten toista ja kolmatta sukupolvea, toisen maailmansodan jälkeen tulleita ikäluokkia sekä muita suomalaiskeskuksia (kuten Thunder Bay ja Vancouver). Näin laajennettu aineisto mahdollistaa vertailevan tutkimuksen. Tutkimuksen aineistoryhmät on kuvattu kaavioon 1. Kaikkia aineistoryhmiä ei voida tutkimukseen sisällyttää, vaan niistä valitaan tärkeimmät. Lisäksi elämäkerta-aineistoa voidaan hyödyntää eri tieteenaloilla, ja se voi toimia perusaineistona hyvin erilaisissa tutkimuksissa. Tutkimuksen menetelmällisenä tavoitteena on kehittää edelleen elämänhistoriallista menetelmää siirtolaisuus- ja etnisyystudkimusta varten. Tällöin on ensisijaisen tärkeää kehittää riittävän systemaattinen yksilön elämänkulkua kuvaava haastattelurunko, jolla voidaan kerätä yhteismitallista aineistoa Kanadan eri osissa asuvien suomalaisten siirtolaisten eri sukupolvilta ja ikäluokilta. Samoin tulee kehittää sekä elämänhistorialliseen menetelmään liittyvien muiden aineistotyyppien (päiväkirjat, valokuvat ym. persoonalliset dokumentit) systemaattisia analyysitapoja, että muita ai-

Kuvio 1.

neiston hankintamenetelmiä, kuten strukturoituja kyselyjä, semanttista differentiaalikeskelyä, valokuvadokumentointia ja osallistuvaa havainnointia. Myös elämänkertakirjoituskilpailun järjestämistä harkitaan.

Tutkimuksen peruskäsitteet ovat elämänkulku ja etnisyys. Elämänkulun käsitteellä halutaan välttää niitä normatiivisia mielteitä, jotka liittyvät elämänskaaren käsitteeseen. Tässä tutkimuksessa ihmisen elämänkulku käsitetään tapahtumaksi, johon vaikuttavat erilaiset yhteiskunnalliset ja historialliset tekijät sekä ihmisen itsensä tekemät valinnat. Ihmisen elämän ei nähdä koostuvan erilaisista toisiaan seuraavista kehitysvaiheista, vaan monenlaiset tekijät vaikuttavat elämänskulkuun osin yhtäaikaaisesti, eri voimakkuuksilla ja kestoltaan vaihtelevan ajan (Kimmel 1990: 21-22). Featherman (1983) korostaa elämänskulkuun vaikuttavia historiallisia, sosiaalisia ja psykologisia tekijöitä. Fredrik Barthin (1969) ja Wsevolod Isajiw

(1979) määritelmien perusteella etnisyys viittaa ensinnäkin erilaisiin yksilöitä ja ryhmiä toisistaan kulttuurisesti ja rodullisesti erottaviin attribuutteihin, jotka periytyvät sukupolvelta toiselle kulttuurisesti, sosiaalisesti ja biologisesti. Toiseksi etnisyys viittaa näiden attribuuttien sekä subjektiivisiin että objektiivisiin tunnistamistapoihin ja -olosuhteisiin. Etnisen ryhmän määritelmässä yleisimmin esiintyneitä attribuutteja ovat yhteinen kansallinen tai maantieteellinen alkuperä tai sukujuuret, yhteinen kulttuuri tai yhteiset tavat, uskonto, rotu tai fyysiset piirteet, kieli sekä ryhmän jäsenten välinen lojaalisuus tai me-henki (Isajiw 1979).

Näiden etnisyyden piirteiden pysyvyyttä ja muuntumista Kanadan suomalaisilla siirtolaisilla tullaan tutkimaan elämänshistoriallisella menetelmällä. Päivikki Suojasen (1982) mukaan elämänshistoria on "keskusteluihin ja haastatteluihin perustuva yksilön elämän kirjallinen kokonaisku-

va”, joka kootaan vapaiden keskusteluiden, ohjattujen ja strukturoitujen haastatteluiden, havainnoinnin, testien ym. lisätutkimusten perustalta. Näin syntyvän aineiston laatuun vaikuttavat sekä tutkijan omat, ennalta määritellyt tutkimusteemat, että tutkittavan itse esiin nostamat teemat. Elämänhistoriallisen aineiston etuna on sen kontekstuaalisuus. Se tuo historiallisen näkökulman yksilön elämäntapaan. Toisaalta elämänhistoriallisessa aineistossa tulevat esiin myös yksilön subjektiiviset kokemukset ja arvostukset.

Tutkimuksessa tarkastellaan etnisyyden pysyvyyttä ja muuntumista Kanadan suomalaisten siirtolaisten keskuudessa alueellisesti ja ajallisesti. Tarkoituksena on selvittää, millaiset kontekstuaaliset ja yksilölliset tekijät vaikuttavat etnisyyden pysyvyyteen eri puolilla Kanadaa asuvien, eri ikäluokkiin (Kanadaan saapumisen perusteella määriteltynä) ja sukupolviin kuuluvien suomalaissiirtolaisten keskuudessa.

Eri ryhmien elämäntapojen tutkimiseen tarvittavat tiedot kootaan pääosin elämänhistoriallisilla haastatteluilla. Haastattelujen rungon muodostavat normatiiviset elämäntapahtumat, kuten koulun aloittaminen, avioituminen ja eläkkeelle jääminen. Normatiivisia tapahtumia ovat sellaiset ta-

pahtumat, jotka tapahtuvat hyvin todennäköisesti usealle henkilölle tietyssä elämäntapahtumien perusteella informanttien elämäntapahtumien perusteella informanttien elämäntapahtumat jaetaan lyhyempiin jaksoihin tarkempaa kvalitatiivista analyysistä varten. Myös etnisyyden ilmenemismuotojen tarkastelu perustuu pääosin haastatteluista kertyvään aineistoon. Elämänhistoriallisten tapahtumien lisäksi haastatteluiden teemat koskevat mm. tapoja, suomen- ja englanninkielen käyttöä, vuorovaikutussuhteita ja osallistumista järjestötoimintaan. Etnisyyden tarkastelua varten aineistoa täydennetään systemaattisella havainnoinnilla ja valokuvadokumentoinnilla. Suomalaisuuskäsitysten analyysiin tarvittava kärkeismateriaali hankitaan ennen varsinaista haastattelua tehtävällä semanttisella differentiaalikäytelyllä. Esitämällä informanteille Kanadan suomalaista kuvaavia vastakohtaisia adjektiivipareja, voidaan faktorianalyysin avulla kartoittaa informanttien suomalaisuuskäsitysten keskeisiä peruspäihteitä ja suuntalinjoja. Haastattelun aikana tarkennetaan ja täydennetään differentiaalikäytelyn antamia tietoja. Kuvioon 2 on eritelty kuhunkin kolmeen tutkimustehtävään kuuluvat menetelmät ja analyysitavat.

Kuvio 2.

Tutkimustehtävä	Elämäntapahtumien rakentaminen	Etnisyyden ilmenemis- muotojen tarkastelu	Suomalaisuus- käsitysten vertailu
Aineiston hankinta- menetelmä	Systemaattinen elämän- historiallinen haastattelu	Elämänhistoriallinen ja teemahaastattelu, havainnointi, valokuvaus	Semanttinen differen- tiaalikäytely, teema- haastattelu
Analyyssi- tapa	Elämäntapahtumiin perustuva sisällön analyysi	Kvalitatiivinen sisällön analyysi, piirreanalyysi havaintoraportelista ja valokuvista	Faktorianalyysi, kvalita- tiivinen sisällön analyysi

Aineisto

Kanadan suomalaisten kokonaismäärää koskevat luvut vaihtelevat laskentaperusteen mukaan. Korkiasaaren (1989) mukaan vuonna 1986 Kanadassa asui 40 565 pelkästään suomalaisista polveutuva henkilöä. Osaksi suomalaista sukujuurta olevia oli 50 775 henkilöä. Siten suomalaisperäisen väestön kokonaismäärä oli Kanadassa vuonna 1986 yhteensä 91 340 henkilöä. Alueellisesti (provinseittain) suomalaiset ovat jakaantuneet seuraavasti: Ontariossa asuu 58,9 % (53 795), Brittiläisessä Columbiassa 22,8 % (20 685), preeriaprovinseissa (Alberta, Manitoba ja Saskatchewan) 15,2 % (13 790) ja muissa provinseissa yhteensä vain 3,1 % (2 885) suomalaisista.

Tutkimuksen informantit valitaan kolmelta paikkakunnalta: Torontosta, Thunder Baysta ja Vancouverista. Torontossa rajoitetaan ainoastaan kaupunkialueeseen, sen sijaan Thunder Bayhin ja Vancouveriin kuuluvat myös niitä ympäröivät alueet. Kohdealueiden valintaa puoltavat niiden suomalaisten määrään ja alueen oloihin liittyvät tekijät. Sekä Toronto että Thunder Bay sijaitsevat Ontarion provinseissa, ja Vancouver Brittiläisessä Columbiassa, Tyynen valtameren rannalla. Maantieteellisesti ja sosioekologisesti nämä paikat ovat kuitenkin hyvin erilaisia. Toronto on väkimäärältään Kanadan suurin kaupunki sekä liike-elämän ja teollisuuden keskus. Torontossa asuvat suomalaiset edustavat tutkimuksessa urbaania kaupunkilaisuutta. Thunder Bay sijaitsee Kanadan keskiosassa, ns. ”Kanadan kilven” havumetsäalueella. Suomalaiset ovat toimineet alueella pääosin metsätaloussammateissa. Thunder Bayn alueen suomalaiset edustavat tutkimuksessa keskikokoisen maaseutukaupungin ja sen ruraalin ympäristön elämäntapaa. Vancouverin alueeseen kuuluu kaupungin lisäksi vuoriston kaivosalueet ja merellisiin

elinkeinoihin sopeutuneet rannikkoseudut. Kaivostyöammatit ovat olleet keskeisiä Brittiläisen Columbian suomalaisilla. Tutkimuksen aluejako mahdollistaa kolmen erilaisen ympäristön vaikutusten tarkastelun. Ulkopuolelle rajautuvat vain preeriaprovinssien ja haja-asutusalueiden suomalaiset, joiden osuus suomalaispopulaatiosta on suhteellisen pieni.

Otoksen edustavuutta voidaan arvioida kahdella tasolla. Ensinnäkin voidaan kysyä edustavatko kolmen valitun alueen suomalaiset riittävän hyvin kaikkia Kanadan suomalaisia. Valinta on sikäli perusteltu, että kyseiset kohdealueet ovat Kanadan kolme suurinta suomalaiskeskusta. Lisäksi ne edustavat kolmea ympäristötyyppiä neljästä, joissa edes jotenkin merkittävä määrä suomalaisia asuu. Ongelmana on se, että näin rajautuvat tutkimuksen ulkopuolelle haja-asutusalueilla toisista suomalaisista erillään asuvat suomalaiset. Heidän osuutensa Kanadan suomalaisten populaatiosta on kuitenkin hyvin pieni. Toiseksi voidaan kysyä, edustaako kultakin alueelta tutkimuksen informanteiksi valittavien ihmisten määrä ja laatu omaa aineistoryhmäänsä riittävän hyvin. Pro gradu -työssäni selvitettiin Torontossa asuvien 1920-luvulla Kanadaa tulleiden ensimmäisen sukupolven siirtolaisten elämäntapaa kahdeksantoista informantin elämäntietojen avulla. Informanttien määrää rajoittaa se, että kyseessä on haastattelututkimus, jossa kaikki informantit joudutaan haastattelemaan kahteen kertaan. Kuudestatoista kahteenkymmeneen informanttia kutakin aineistoryhmää kohden voidaan pitää riittävänä määränä. Informanttien laatua kontrolloidaan sekä avaininformanttien avulla että ottamalla huomioon alueen paikalliset poliittiset, uskonnolliset ym. jakaumat. Siten valittavat informantit edustavat alueen suomalaisyhteisöä sen kaikilta suhteiltaan tasaisesti.

Tutkimuksen merkitys

Tutkimuksella on merkitystä ainakin kolmella alueella. Ensinnäkin, se on yliopistollinen opinnäytetyö, joka on jatkoa ja tukeutuu osin tekijänsä pro gradu -työhön. Pro gradun tuloksia voidaan testata ja hyödyntää tässä tutkimuksessa.

Toiseksi, se nivoutuu kanadalaiseen sosiologiseen etnisyydetutkimukseen. Erityisesti etnisyyden pysyvyyttä on tutkinut Toronton yliopiston sosiologian professori Wsevolod Isajiw (1990; myös Isajiw & Makabe 1982). Hän on painottanut sosialisäätion merkitystä etnisyyden säilymisessä sukupolvelta toiselle. Tällä tutkimuksella voidaan vastata seuraaviin Isajiwin asettamiin lisätutkimusta vaativiin kysymyksiin: koska sosialisäätio ei ole ainoa etnisyyden säilymistä tukeva tekijä, niin mitkä muut tekijät vaikuttavat etnisyyden säilymiseen? Vaikka ensimmäisen sukupolven etnisyyden säilyminen onkin sidoksissa yhteisötoimintaan, niin mitkä tekijät (esim. perhe tai yhteiskunta) vaikuttavat etnisyyden säilymiseen toisella ja kolmannella sukupolvella? Mitkä tekijät vaikuttavat eri sukupolvien tapaan osallistua koko yhteiskunnan toimintaan?

Kolmanneksi, elämänhistoriallista menetelmää ei ole juurikaan käytetty etnisyyss- tai siirtolaisuustutkimuksissa. Tutkimusmenetelmänä se kuitenkin antaa hyvin yksityiskohtaista tietoa kohteestaan, ja sen hyödyntämismahdollisuudet ovat eritieteenalolla laajat ja monipuoliset. Isajiw (1990:49) on huomauttanut, että etnisyydetutkimus tarvitsee sellaista menetelmää, jonka avulla etnisyyttä voidaan tutkia mahdollisimman yksityiskohtaisesti ja huomi-

oida niin useita etnisyyden piirteitä kuin vain on mahdollista. Elämänhistoriallinen menetelmä täyttää nämä vaatimukset.

Tämä tutkimus tuottaa myös Suomen oloihin soveltuvaa tietoa ja taitoa. Suomeen saapuu tulevaisuudessa yhä enemmän siirtolaisia ja pakolaisia hyvin monenlaisista yhteiskunnista ja kulttuureista. Tämä tilanne aiheuttaa uusia vaatimuksia suomalaiselle yhteiskunnalle ja tiedemaailmalle, koska Suomessa etnisten ryhmien tutkimus on vielä pienimuotoista. Etnisyystutkimuksen tarve tulee kasvamaan. Etnisten ryhmien tutkimusta selvittävän työryhmän muistiossa (1991) todetaan, että kyseisellä tutkimuksella tulisi olla kolme lähtökohtaa: tutkimuksen tulee olla teoreettisesti vahvaa, mikä tarkoittaa vertailevaa tutkimusotetta; tutkimuksen täytyy antaa sekä päättäjille että eri väestöryhmille käyttökelpoisia tuloksia; tutkimustoimintaa tulee panostaa sellaisille alueille, joilla tutkimusta ei vielä ole tehty. Suomen tarpeiden täyttämiseksi on hyödyllistä hakea oppia Kanadasta, joka on ollut jo pitkään yksi maailman johtavista etnisyydetutkimusvaltioista.

English Summary

The purpose of this paper is to introduce the author's research project. The research concerns the retention and transformation of ethnicity among Canadian Finns. The fieldwork data, which consists of life-historical interviews and other documents of life, will be collected from Toronto, Thunder Bay and Vancouver, and it will include both first and second generation of Canadian Finns.

Kirjallisuus

- Anderson, Alan B.; Niskala, Brenda:** Finnish Settlements in Saskatchewan: Their Development and Perpetuation. Teoksessa: Karni, Michael G. (toim.): Finnish Diaspora I: Canada, South America, Africa, Australia and Sweden. Multicultural History Society of Ontario. Toronto 1981.
- Barth, Fredrik:** Introduction. Teoksessa: Barth, Fredrik (toim.): Ethnic Groups and Boundaries. The Social Organization of Culture Difference. Universitetsforlaget. Oslo 1969.
- Brim, Orville G. Jr.; Ryff, Carol D.:** On the Properties of Life Events. Teoksessa: Baltes, Paul B. & Brim, Orville G. Jr. (toim.): Life-Span Development and Behavior. Volume 3. 1980.
- Eklund, William:** Kanadan Rakentajia, Kanadan Suomalaisen Järjestön Historia, vv. 1911–1971. Kanadan Suomalainen Järjestö. Toronto 1983.
- Etnisten ryhmien tutkimusta** selvittävän työryhmän muistio 1991: Etnisiä ryhmiä koskevan tutkimuksen järjestäminen Suomessa. Opetusministeriön työryhmien muistioita 1991:24. Helsinki.
- Featherman, David L.:** Life-Span Perspectives in Social Science Research. Teoksessa: Baltes, Paul B.; Brim, Orville G. Jr. (toim.): Life-Span Development and Behavior. Volume 5. 1983.
- Isajiw, Wsevolod:** Definitions of Ethnicity. O.P. 79–6. Multicultural History Society of Ontario. Toronto 1979.
- Isajiw, Wsevolod:** Ethnic-Identity Retention. Teoksessa: Breton, Raymond; Isajiw, Wsevolod W.; Kalbach, Warren E.; Reitz, Jeffrey G. (toim.): Ethnic Identity and Equality. Varieties of Experience in a Canadian City. University of Toronto Press. Toronto 1990.
- Isajiw, Wsevolod W., Makabe, Tomoko:** Socialization as a Factor in Ethnic Identity Retention. Research Paper No. 134. Centre for Urban and Community Studies. University of Toronto 1982.
- Kimmel, Douglas C.:** Adulthood and Aging. 1990.
- Korkiasaari, Jouni:** Suomalaiset maailmalla. Siirtolaisuusinstituutti. Turku 1989.
- Kostiainen, Auvo:** Suomalaiset siirtolaiset ja politiikka. Teoksessa: Kostiainen, Auvo; Pilli, Arja (toim.): Suomen siirtolaisuuden historia II. Turun yliopiston historian laitoksen julkaisu n:o 12. Turku 1983.
- Laine, Edward:** The Finnish Organization of Canada, 1923–1940, and the Development of a Finnish Canadian Culture. Polyphony, Vol. 3 No. 2, Fall 1981. Multicultural History Society of Ontario. Toronto 1981.
- Lindström-Best, Varpu:** The Finnish Immigrant Community of Toronto, 1887–1913. Major Research Paper. York University. Toronto 1979.
- Lindström-Best, Varpu:** Defiant Sisters. A Social History of Finnish Immigrant Women in Canada. Studies in Ethnic and Immigration History. Multicultural History Society of Ontario. Toronto 1988.
- Pilli, Arja:** The Finnish Language Press in Canada, 1901–1931. A Study in the History of Ethnic Journalism. Migration Studies C6. Institute of Migration. Turku 1982.
- Radforth, Ian:** Finnish Lumber Workers in Ontario, 1919–1946. Polyphony, Vol. 3 No. 2, Fall 1981. Multicultural History Society of Ontario. Toronto 1981.
- Raivio, Yrjö:** Kanadan Suomalaisten Historia. Canadian Suomalainen Historiasseura. Vancouver 1975.
- Rasmussen, Mark:** Finnish Settlement in Rural Thunder Bay, Ontario, Canada. Siirtolaisuus-Migration nro 4, 1982. Siirtolaisuusinstituutti. Turku.
- Seager, Allen:** Finnish Canadians and the Ontario Miner's Movement. Polyphony, Vol. 3 No. 2, Fall 1981. Multicultural History Society of Ontario. Toronto 1981.
- Seager, Allen:** Migration and Proletarianization: Aspects of the Finnish Immigrant Experience in Western Canadian Coal Mining, 1880–1940. Siirtolaisuus-Migration nro 2, 1983. Siirtolaisuusinstituutti. Turku.
- Sintonen, Teppo:** Kielellinen kehitys ja vuorovaikutussuhteet kanadansuomalaisilla siirtolaisilla. Siirtolaisuus-Migration nro 3, 1990. Siirtolaisuusinstituutti. Turku.
- Suojanen, Päivikki:** Elämänhistoriallinen tutkimustapa. Teoksessa: Suojanen, Päivikki & Saressalo, Lassi (toim.): Kulttuurin kenttätutkimus. Tampereen yliopiston kansanperinteen laitoksen julkaisu 9. Tampereen yliopiston kansanperinteen laitos. Tampere 1982.
- Varjo, Uuno:** Communities as Factors of Social Geography: The Finnish Rural Settlements in the Vicinity of Thunder Bay, Ontario. Siirtolaisuus-Migration nro 1, 1986. Siirtolaisuusinstituutti. Turku.
- Wilson, Donald J.:** Finns in B.C. Before the First World War. Polyphony, Vol. 3 No. 2, Fall 1981. Multicultural History Society of Ontario. Toronto 1981.

Mika Roinila

The Atlantic Finns; A Forgotten Ethnic Minority

The 91 000 Finns in Canada in 1986 represent only 0.3 % of the entire multi-ethnic population of the country. Of this number, less than 1 000 Finns have settled in the Atlantic provinces. The early permanent settlement of Finns along with migrant workers to the area and their attempt to retain their identity and cultural values were examined. The findings suggest that the Finnish heritage and cultural retention is in decline among a younger generation resident, and due to the small concentration of Finns, the Finns will undoubtedly continue losing their identity and assimilate into the Canadian society.

Introduction

Sources dealing with the Finnish people of Canada rarely provide information about Finns in Atlantic Canada. The Atlantic region has a very small number of Finns, which does not encourage detailed study. Areas such as Ontario and B.C. are easier to examine, sources are readily available and the Finnish population is much larger. Yet, Halifax was the port of entry for many Finnish immigrants according to Kero (1974), Williams (1976) and Eklund (1983). However, as the migrants arrived

on shore in Halifax, the "actual destination was almost without exception located somewhere in Minnesota, Michigan or Ontario" (Kero 1974).

While this is the extent of literature found dealing with the Atlantic region, there is a more significant contribution dealing with Finns found in the Quebec region and Western Canada.

Methodology

The National Archives of Canada deals with collection of primary information for the Finnish Organization of Canada (Laine, 1987). The Archives of the FOC in Ottawa lists the Maritimes and Quebec as a District in its vast organizational hierarchy, yet, this material produced no information outside of the province of Quebec which would be relevant to the Maritimes (National Archives of Canada).

A mail-in questionnaire as well as follow-up interviews were conducted over a period of months in the winter of 1990-91 along with statistical information from the Census of Canada which were instrumental in establishing the research.

Names and addresses were found in local telephone directories, dating from 1986-90. Thus, some respondents contacted were not Finnish. Further names were obtained from respondent questionnaires which reached numerous Finns

---

*Mika Roinila, Department of Geography,
Mount Allison University, Sackville, N.B.
Canada.*

whom otherwise would have been impossible to find. Out of 138 questionnaires sent to prospective Finnish households, a total of 79 households responded. Thus the survey represents a total of 228 single and multiple origin Finns, which accounts for 23 % of the entire Finnish population found in Atlantic Canada. A sample of 18 Finnish families were contacted for personal interviews, and visits to these families further helped in constructing a picture of the early settlement and cultural activities of the Atlantic Finns. Photographic evidence was collected from several respondents.

Geographical distribution

According to the 1986 Census, both Nova Scotia and New Brunswick have similar concentrations of Finns. These two provinces account for 85 % of all Atlantic Finns, with the smallest concentrations in Newfoundland and Prince Edward Island (Table 1). More specifically, the sample survey reached only two families in Newfoundland, while contact was made to a total of 12 families in P.E.I. (Map 1).

Table 1. Settlement of Finns in Atlantic Canada

Year:	1901	1911	1921	1931	1941	1951	1961	1971	1981	1986
Province:										
Newfoundland	-	-	-	-	-	31	36	45	70	100(10)
Prince Edward Islands	-	-	1	1	1	7	16	-	10	45 (10)
Nova Scotia	-	43	45	99	96	159	254	235	260	430 (95)
New Brunswick	-	24	35	135	109	149	165	145	95	495 (90)

Source: Statistics Canada, Census of Canada 1901-1986.

Note: Beginning in 1986, the Census includes single origin and multiple origins for ethnicity. Total of both s.o. and m.o. appears first, with single origins indicated in brackets.

According to the 1986 Census, of the 435 Finnish people encountered in the province of Nova Scotia, a total of 225 or 52 % of all Finns reside in this area (Map 2). Outside Halifax, the Finns appear to be sporadically distributed. In comparison New Brunswick seems to have a small number of Finnish concentrations. Saint John, according to the 1986 Census, had a total of 35 Finns, while the study established a present settlement of at least 15 people in the area. Similarly, Moncton, Shediac, Sackville, and the Fredericton area had small numbers of Finns. Finally,

an interesting area of Finnish distribution is found in northern New Brunswick, which was found to have an old history of settlement (Map 2). It is from these population distributions, that some historical background as to the settlement in the area is considered next.

Settlement history — New Brunswick

The earliest immigrants to the Atlantic region were undoubtedly sailors who visited the shores of this country. A number of scholars indicate that with the onset of the

Map 1

FINNS IN ATLANTIC CANADA, 1986

LEGEND:

One large dot represents 2 people

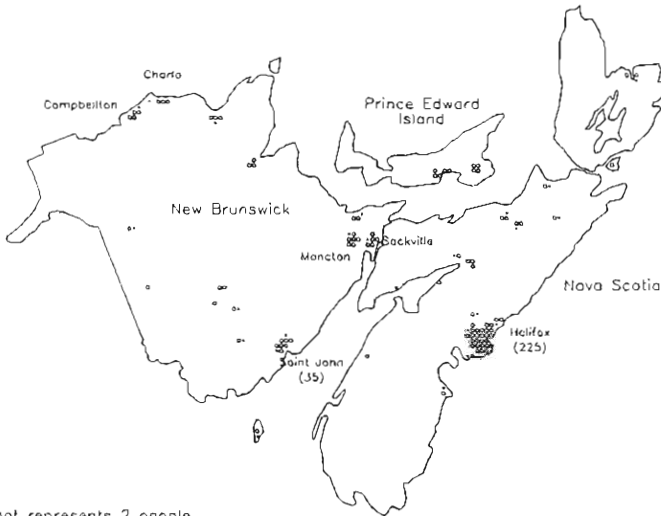
One small dot represents 1 person

Numbers indicate total Finns in each province

Source: Statistics Canada, 1986 Census, Mh01

Map 2

SAMPLE DISTRIBUTION OF MARITIME FINNS, 1990

LEGEND:

One large dot represents 2 people

One small dot represents 1 person

California Gold Rush in the 1850's, many Finnish sailors occasionally deserted ships that sailed in American coastal waters. A number of these sailors remained, and by the beginning of the 1860's, it is estimated that several hundred Finns had thus settled in the United States (Kero 1974; Niitemaa 1976). According to various Finnish settlers Finns occasionally abandoned ships that entered harbours like Campbellton in Northern New Brunswick. Sailors from many countries apart from Finland "jumped ship" and hid in the nearby woods until the ships left port, after which the sailors came out of hiding and began their lives in Canada. Even today, a small number of Finns can be encountered in these northern towns, who arrived during this era of easy landing.

One of the first sailors to arrive in New Brunswick was Karl Evert Magnusson, who landed in Saint John in about 1891. Magnusson was from the Åland Islands, and it is believed he arrived as a crew member of his brother's ship. He sailed out of Saint John for several years and eventually went into business for himself, operating a men's clothing store. Magnusson also was employed by the Provincial Government as the Assistant Superintendent of Immigration, and acted as the Finnish Consul in Saint John between the years 1942 and 1952¹. Descendants of this early arrival still reside in the Saint John area.

An example of sailors jumping ship is found in the settlement background of Yrjö (George) Laakso, born in Bommar-sund, also in the Åland Islands in 1899, and who arrived in the Campbellton area in the early summer of 1915 with the schooner "Vidyylia", registered in the Åland Is-

lands. This ship sailed between Liverpool, England and the Canadian East Coast, carrying a cargo of salt that was unloaded at Campbellton, and loaded in turn with lumber. With the ambition of many Finns to immigrate to the new world at the turn of the century, Yrjö Laakso at the age of 15 also decided to try his luck. Upon meeting another Finnish sailor in Campbellton who had also jumped ship two years earlier, in 1913, Yrjö Laakso left his ship, hid in the woods for a few days until his ship left the port, and made his way to a "safe house" further east along the railroad tracks to Charlo. While he later was left to fend for himself, as the other Finn returned to the sea, he eventually gained a hold of the English language, settled in the Charlo area and was married to a English-Canadian woman. From this point on, Yrjö Laakso has remained isolated from any Finnish connections, and as a result, his five children, 16 grandchildren, and 4 great-grand-children do not understand or speak the Finnish language. Yrjö Laakso is possibly one of the oldest settlers in the Maritimes, and his story of jumping ship is an interesting addition to the ways in which early immigrants found their way to the country².

As has been previously mentioned, various Quebec towns and cities were settled by Finnish immigrants, most notable of these communities were Montreal, Val D'Or, Kenogami, and Royan-Noranda. In the early 1900's, a Finnish workers organization was formed named the Finnish Organization of Canada. This organization supported Finnish workmen who were employed in the lumber camps, mines and steel mills. According to the history of the FOC, the greatest period of

---

1) Correspondence with Mr. Everett Magnusson, June 5, 1991.

2) Interview with Mr. George Laakso, March 4, 1991.

Finnish men at a New Brunswick picnic. Most were employed by Ahlstrom-Canada Ltd. Photo by Mr. Veikko Kuronen.

growth for the organizations Montreal branch occurred during 1930–31. Over a hundred new members joined the organization as Finns wanted to join the FOC. Following this single year, economic recession hit the country, which led to the out-migration of many Montreal residents (Eklund 1983). This then, was a factor that led many Finns to leave and move to other areas looking for work. It was in this period that an increase occurred in the number of Finns in the Maritime region, and New Brunswick in particular. These early migrants were seasonal workers or migrant workers, made up of young, single males, who were able to move to areas across Canada that had a promise of jobs.

While most of the Finnish immigrants arriving in Canada were headed to the west, there was an immigration of Finns to New Brunswick between WWI and WWII.

Statistics indicate that during this time, the number of Finns increased dramatically from a mere 35 Finns in 1935 to 145 in 1945. The reason for this increase was migration from the Montreal area, as lumbering drew many Finns away from Quebec. According to some respondents, hundreds of Finns moved into the area. Jobs were available and badly needed during this time and led to a migration of Finnish lumberjacks into the forests of New Brunswick, where felling and debarking trees was the main trade. Most of these jobs were seasonal, however, and the majority of Finns returned to Montreal for the winter months. An example of such an area is Sussex, N.B., where in the early 1900's, some 20 Finnish lumberjacks came to work, but later returned to Quebec³.

In June, 1931, a major fire in the port of Saint John which destroyed the port faci-

3) Correspondence with Mr. Veikko Kuronen, April 22, 1991.

ties on the western side of the harbour, brought thousands of workers to reconstruct the harbour during the fall of 1931 and during 1932. Some 25–30 Finnish carpenters from Montreal also came to work on the construction of the new port facilities. Along with these Finns was Mr. Albert Vuorinen, who had moved to Canada in 1926. Along with his wife, he remained in the area, and moved to Hoyt, N.B. in 1936 where he bought a dairy farm. Mr. Vuorinen states that during this time there were numerous Finns working in the Saint John area as carpenters, construction workers, painters, as well as handymen⁴. Following this large reconstruction project, the large number of Finns that had arrived left once more, heading back west. Today, it is noted that many Finns who have moved to the Atlantic region have arrived from the Montreal and Royun-Noranda areas in Quebec.

A minor increase occurred during the early 1970's, when a Finnish entrepreneur established a glass bottling factory in the Shediac area. This enterprise was established by Ahlstrom-Canada Ltd., with the help of federal and provincial government funding, in an effort to bring employment opportunities to an economically depressed area in New Brunswick. Technical staff, which included some 35 Finnish families immigrated directly from Finland to the area to work in this venture over a three year period. Additional recruiting and training of local personnel was carried out, and some 100 positions were created by the firm. At the time, Ahlstrom-Canada Ltd. produced glass bottles, jars and containers to serve breweries and distillers, the wine industry, soft drink, food and cosmetic industries throughout the four

Atlantic provinces. According to media accounts, one of the basic reasons for the establishment of the factory in the Shediac Industrial Park and the cooperation between the Finns and the New Brunswickers was found on climatic grounds. At this time, the operations of the factory were at the forefront of development in the glass industry, and the much publicized glass furnace was the only one of its kind in North America⁵.

Although the statistics indicate a decline in the total Finnish population of the province, it was during 1969–1980 that the area near Moncton had a good concentration of Finns, who established some cultural activities. Mid-summer festival was celebrated by organizing family picnics, and many area Finns were invited who participated in this and other similar events. However, following a three-year work visa, many Finns employed as technical support staff returned to Finland in 1972, and later in 1980 when the Finn owned operation was sold, the majority of remaining Finns who were employed in the venture returned to Finland, with some moving to Ontario and Quebec.

Since this time, and following the departure of many Finns from the area, the activities have declined and presently only minor family picnics involving a few Finnish families in the Moncton area remains. According to numerous Finns throughout New Brunswick who have had some connection to the cultural activities which were present during this time, two people were responsible for organizing and being in charge of maintaining a sense of Finnish identity and heritage. These two men were Mr. Veikko Kuronen and Mr. Reijo Pelto. Kuronen, through correspondence

---

4) Interview with Mr. Albert Vuorinen, March 3, 1991.

5) Moncton Daily News, August 23, 1969, pp. 3, 13, 14–16.

with numerous Finns within the region, organized Mid-Summer Festival Picnics and Christmas gatherings for dinner and dance parties that were held in various locations in the province. Starting in 1974 and lasting until 1984, these events were held in areas such as Moncton, Shediac and Saint John, and attracted some 25–50 Finnish people from all three Maritime provinces, who all helped in running the events by providing traditional Finnish foods such as 'pulla', 'sima', 'piirakka', and 'kalja'. Some brought along guitars for sing-alongs, and some also had saunas which were used often. However, the majority of people involved were connected to the Ahlstrom glass factory⁶. Mr. Reijo Peltola, on the other hand, organized more local picnics in the Moncton and Shediac region, celebrating 'Pikku Joulukuu', Mid-Summers eve, and as the only remaining Finn from the original Ahlstrom operation, has continued having picnics at his residence once a year to the present. However, with the departure of many Finns from the area following the sale of the Finnish glass factory to Canadian interests, these yearly events have drawn less and less Finns. While events are still held during the summer, more English speaking neighbours rather than local Finns take part in the festivities⁷.

Nova Scotia

While the settlement history of New Brunswick seems to have some specific waves of influx, the remaining Atlantic provinces are somewhat harder to characterize. In

Nova Scotia, with the coming of the immigrants from Finland, it is conceivable that some of these settlers remained in the Halifax area. However, as is pointed out by numerous respondents, reasons for the lack of settlement in this, as well as other Maritime areas was based on the lack of employment opportunities and the fact that all of the land had already been settled by the English. Land offered by the federal government was available for a minimal fee in the interior, and this then is where most Finns were destined. As with northern New Brunswick, some respondents also mentioned knowing an old Finnish settler who resided in a Halifax resthome and had settled into the province after jumping ship in Halifax.

Respondents in the Halifax area agreed that no organized activities within the Finnish community had ever occurred. However, due to a large Norwegian population in the area, a Norwegian society was established by this ethnic group in the mid-1970's. Attracting other Scandinavian groups, this organization was formed into the Scandinavian Society of Nova Scotia. Most members in this group are Norwegian, Swedish and Danish, and the Finns have rarely taken part extensively in the activities provided. Activities include Christmas parties, multicultural festival celebrations in July, Easter parties, Midsummer festivities and Siesta celebrations. According to the Society president, out of 100 member families, only three are Finnish, with 75 % Norwegian, 10 % Swedish, 6 % Danish and 6 % Icelandic⁸. Reasons cited for a low

6) Interview with Mrs. Raija O'Brien, March 4, 1991, and correspondence with Mr. Veikko Kuronen, April 22, 1991.

7) Interview with Mr. Reijo Peltola, April 11, 1991.

8) Interview with Mrs. Monica Hayden, President, Scandinavian Society of Nova Scotia. April 8, 1991.

membership of Finns includes the languages spoken which are predominantly Norwegian and Swedish⁹.

Prince Edward Island

Prince Edward Island has a more recent settlement history. The first Finnish settler found his way to the Island by 1921, and was the lone Finnish farmer in the province until 1961. With the agricultural life-style of the province, very few Finns seem to have opted for settlement here. It is interesting to note, however, that numerous respondents who have settled in the province, have done so as an escape from another part of the country. Seasonal summer residences and cottages on the Island is a common element discovered among the respondents.

Newfoundland

Newfoundland offers the least information about Finnish settlement. Prior to joining Canada as a province in 1949, very little statistical information can be established. However, in 1951 there appeared 31 Finns in the province. According to Raivio, the main settlement area during the period of his study revolved around St. John's and Goose Bay, Labrador where a military base is located. In the present study, while a total of 100 Finns "should" be in Newfoundland, only 2 Finnish families that live in the region were located in all the telephone directories that were examined. These two families are located in St. John's and Stephenville Crossing respectively. However, from information gathered from respondent interviews, it

was learned that there is also a Finn living in Goose Bay, Labrador¹⁰.

Findings

It is believed that this distribution of Finns in Atlantic accounts for a large proportion of all Finns in each region. However, it must be remembered that as most names that were encountered in the telephone directories were Finnish surnames, it is obviously impossible to locate Finnish women who have married into another "foreign" surname. Thus, the majority of respondents were men.

The average age of the respondent was 43 years of age and the largest portion of respondents fall under the 31-40 age category. This in effect means that a large concentration of a younger generation is present in the sample in question. The youngest respondent was 22 years of age, while the oldest 91 years of age respectively. The male/female ratio encountered through the administration of the questionnaire was 49/30 which represents 62 % males and 38 % females. This breakdown in sex is attributed to the establishment of Finnish surnames, which usually remain with the males.

It was interesting to note that not a single 2nd, 3rd or 4th generation Finn is married to a Finnish spouse, and in these homes Finnish is the common language spoken at home (15 %). Intermarriage is very common, and included spouses from Barbados, far-east Asia as well as various European countries. As is the case in most of these intermarriages, the language spoken at home is English (83 %), although in some homes valiant efforts have been

---

9) Interviews with Mrs. Laila Lainio and Mrs. Soili deSouza, April 7, 1991.

10) Interview with Mr. Reijo Peltola, April 11, 1991.

made in order to retain at least some of the Finnish tongue. By and large, however, this has not been very successful.

The year of immigration to the region seems to indicate that prior to the 1960's, not many Finns arrived in the Atlantic provinces. What is interesting, is the fact that during the last three decades, similar numbers are encountered. Twenty-five of the respondent families arrived in the 1960's, followed by 22 in the 70's and 21 in the 80's. This pattern further supports the observation of a younger generation that resides in the region.

Of the Finns contacted in this research, 23 % reported having their roots in the province of Uusimaa, and 22 % in the province of Turku and Pori. Prominent in these provinces is first of all the Helsinki capital region, where many Finns are from. Also, many Finns have come from the city of Turku, Laitila and Pori. Next, we have the provinces of Kymi, with many people from Kotka, Karhula and Hamina (16 %), followed by the province of Vaasa with people from Vaasa, Kokkola and Kauhava (12 %). It is found that over 60 % of the respondents have their roots in southern Finland and along the coastal areas.

The majority of the Finns questioned arrived from Ontario (38 %), and Quebec (14 %). These two provinces thus contributed 52 % of all respondents in the Atlantic provinces. Meanwhile, direct immigration from Finland is in third place, with a 12 % share of the total.

The strongest identity to being Finnish appears among the 1st generation respondents. The Finnish identity seems to fade somewhat in the second as well as the third generation, which follows the assimilation trend so common with Northern European immigrants. While only one fourth generation Finn was encountered through the survey, a number of other fourth generation Finns spoke with the author, who sim-

ilarly identified themselves as being Canadian, rather than Finnish or Finnish-Canadian. Therefore, it seems that with the 4th generation, identifying oneself as completely Finnish is highly unlikely. (Table 2.)

From analyzing aspects of employment, it was noted that the largest number (44 %) of respondents are employed in the quinary service sector positions which include consumer services, health, education, government, research, tourism and recreational facilities. Seventy-eight percent of all Atlantic Finns are employed in the three service sector industries; tertiary, quaternary and quinary sectors. Education has a role to play in this distribution, and it is noted that 49 % of the respondents have university level education. Thus, it appears that a large proportion of Atlantic Finns are highly educated, well employed and to a large extent, well established financially.

In examining the attempt of local Finns to maintain their cultural ties and values to the Finnish heritage, various questions were asked which cover this area. Maintenance of the Finnish heritage through baking and cooking traditional Finnish foods appeals to 73 % of the respondents, while 27 % did not practice this form of cultural retention. The presence of a sauna amongst Finnish people has also become a strong tradition, some 65 % of the respondents indicated that they either had a sauna of their own or used a sauna, while a total of 33 % have no sauna or never use it. Some respondents indicated that they had in the past used a sauna, or were planning on building one in the future. However, as an indicator of cultural retention, the presence and use of a sauna appears to rank below the opportunity to bake traditional Finnish foods. Finally, a small proportion of respondents are aware of Finnish-Canadian literature which is

Table 2. Self-Identity vs. Generation

Self-identity:	Finnish	Finnish-Canadian	Cdn of Finnish Origin	Canadian	<i>Total</i>
Generation:					
1st	11	11	4	0	26
2nd	2	4	14	6	26
3rd	0	3	11	5	19
4th	0	0	0	1	1
<i>Total</i>	13	18	29	12	72

available from various large Finnish centres. A mere 44 % of the Atlantic Finns subscribe to various newspapers and magazines, while 56 % have never read, and in some cases, have never heard of such material being available. The upkeep of language suffers from the lack of reading material, while the language spoken at home also reflects the maintenance of culture. Thus, a great majority of respondents indicated that Finnish was not spoken at home (83 %) while only 15 % indicated that Finnish was spoken at home. From these four indicators of cultural maintenance, the preparation of traditional Finnish foods appears most widespread, followed by the presence and use of a sauna, the readership of Finnish literature and lastly the upkeep of a Finnish language at home.

The largest proportion of Finnish respondents felt that Finns did not settle in the Atlantic provinces but moved west due to reasons such as the availability of jobs, the presence of more Finns, and the climatic and vegetational similarities to Finland (41 %). The second most significant reason cited involves the lack of employment and the poor Atlantic economy (26 %) which has had the greatest impact on the sparse settlement of Finns in the area. Still, a good proportion of the respondents

have very little or no idea as to the cause of this sparse settlement pattern (20 %). The lack of immigration to the region as a result of government policy in the early 1900's and the lack of knowledge about the Atlantic provinces in general among the Finns in either Finland or Canada was cited as a fourth major reason for the lack of settlement in the region (6 %). Other reasons were also cited and were more personal in nature involving family ties, a love for the ocean, and so on were also listed by respondents (6 %).

Conclusions

The Finnish ethnic group found in the Atlantic provinces appears to have a settlement history that as of yet has not received any scholarly examination. The arrival of sailors in the early 1900's follows similar documentation that exists in the American west coast from the 1850's California Gold Rush period. Migrant workers in lumber camps and construction projects were common in the 1920-40 period, but a more recently arrived population is the basis of the present Finnish population.

As can be seen from the data analysis in this paper, some interesting findings and correlations appear. For example, the majority of Finnish settlers in the Atlantic

provinces appear to be among the younger demographic category, are usually very well educated and are well employed in service oriented positions with highly respectable salaries. English is the dominant language and intermarriage to other ethnic groups is common. Retention of cultural values such as the sauna and traditional Finnish food is practised by many.

Cultural activities have been present in the past, but due to the minute concentra-

tions of Atlantic Finns, no major organized effort has ever taken place. It is of great historical significance to examine the early settlement of the Finns to the east coast of Canada. With the poor knowledge and understanding that most Canadians have of the East Coast, it is time that the Finns try to examine and discover some of the heritage that they have in the forgotten Atlantic provinces of Canada.

Literature

- Eklund, William:** Canadian Rakentajia. (Finnish Organization of Canada). Toronto 1983.
- Karni, M.; Kaups M.; Ollila, E.** (eds.): The Finnish Experience in the Western Great Lakes Region: New Perspectives. Institute of Migration, Turku 1975.
- Karni, Michael; Koivukangas, Olavi; Laine, Edward W.** (eds.): Finns in North America. Institute of Migration, Turku 1988.
- Kero, Reino:** Migration from Finland to North America in the Years between the United States Civil War and the First World War. Institute of Migration, Turku 1974.
- Korkiasaari, Jouni:** Suomalaiset maailmalla. Institute of Migration, Turku 1989.
- Laine, Edward W.:** On the Archival Heritage of the Finnish Canadian Working Class Movement. Institute of Migration, Turku 1987.
- Lindstrom-Best, Varpu:** The Finns in Canada. Canadian Historical Association, Ottawa 1985.
- National Archives of Canada** MG28V46, Archives of the Finnish Organization of Canada: Series II, Records of the FOC, District #1, Quebec and Maritimes, Vol.11, files 6-8; Series VII, Records of the FOC, District #1, Quebec and the Maritimes, Vol.25, files 5-6, and Vol.192, file 44; Series XXII, Finnish Canadian Archives 1947-75, Vol. 91, files 36, 44, 54.
- Niitemaa, Vilho; Saukkonen, Jussi; Aaltio, Tauri; Koivukangas, Olavi** (eds.): Old Friends, Strong Ties. Institute of Migration, Turku 1976.
- Raivio, Yrjö:** Kanadan Suomalaisten Historia I. Kanadan Suomalainen Historiaseura, Copper Cliff 1975.
- Raivio, Yrjö:** Kanadan Suomalaisten Historia II. Kanadan Suomalainen Historiaseura, Sudbury 1979.
- Saarinen, Oiva:** The Pattern and Impact of Finnish Settlement in Canada, *Terra* 79, 1967, p. 113-120.
- Saarinen, Oiva:** Geographical Perspectives on Finnish Canadian Immigration and Settlement. In: Harney, Robert (ed.): *The Finns in Ontario, Polypphony*, p. 16-22, 1981. Multicultural History Society of Ontario, Toronto.

Vanhuus vieraalla maalla Perhe- ja yhteisösuhteiden vaikutus kanadansuomalaisen eläkeläisen elämänkulkuun

Kanada on voimakkaan siirtolaisuuteen-
sa vuoksi sellaisessa tilanteessa, että
sen on myös vanhuspolitiikkaa suunnitelta-
essa kohdattava satojen eri kansalaisuusi-
en tarpeet. Vuoden 1986 väestölaskennan
mukaan noin 30 % Kanadan yli 65-vuotia-
aasta väestöstä oli syntynyt maan ulkopuo-
lella (Census Canada 1986). Myös Kana-
dan suomalaisväestö on voimakkaasti
ikäntynyt johtuen siitä, ettei pysyvää siir-
tolaisuutta Suomesta Kanadaan ole enää
viime vuosikymmeninä juurikaan ollut.

Tehdyt tutkimukset (Harel et al. 1987,
Guttman 1985, Cantor 1979) osoittavat,
että etniseen ryhmään kuuluva vanhus
käyttää suhteellisen vähän valtiollisia ter-
veys- ja sosiaalipalveluita. Hän kääntyy on-
gelmatilanteessa ensin perheensä (tavalli-
simmin lasten) puoleen. Jos lapsia ei ole,
vanhus hakee apua etnisen ryhmänsä sisäl-
lä toimivista organisaatioista (esimerkiksi
kirkot). Syynä tähän on tietämättömyys
saatavilla olevista palveluista tai halutto-
muus hakea muita kuin oman ryhmän si-
sältä saatavia palveluita. Kielitaidon puu-
te asettaa luonnollisesti rajoituksia avun
hakemiseen ja saamiseen. Jos etniseen
ryhmään kuuluva vanhus ei sosiaalisia ver-

kostojaan hyväksi käyttäen löydä apua, hän
jää syrjään sekä informaalisista että formaal-
ista sosiaalisesta tuesta.

Tarkoituksenmukainen vanhuksille
suunnattujen sosiaalipalveluiden suunnit-
telu Kanadan kaltaisessa monikulttuuri-
sessa maassa vaatii ensinnäkin tietoa siitä,
mikä ikääntymisessä on samanlaista kai-
kille ja toiseksi tietoa siitä, mitkä rodullis-
et ja etniset erot yksilöiden välillä vaati-
vat erillisjärjestelyitä. Vain tutkimalla et-
nisyyden vaikutusta vanhusten elämään,
voidaan heille suunnattuja terveys- ja so-
siaalipalveluita kohdistaa oikein (Harel et
al. 1987, 189).

Artikkelin pohjana olevan tutkimuksen
tavoitteena oli tuoda esiin kanadansuoma-
laisen siirtolaisen subjektiivinen kokemus
vanhenemista ja eläkeläisenä olemisesta.
Tällöin hylättiin tutkimusmetodiikka, jos-
sa olisi yksilötasolla mittaamalla haettu
esimerkiksi eläkkeelläolon kokemisen ja
siirtolaisuuden välisiä yhteyksiä kysymällä
niitä valmiiden vastausvaihtoehtojen mu-
kaan tai avoimilla kysymyksillä.

Sen sijaan tutkimuksen metodologisek-
si pohjaksi valittiin elämäntutkimus
teemahaastattelujen avulla. Haastatteluti-
lanteessa siirtolaiset saivat vapaasti kertoa
elämänvaiheisiinsa vaikuttaneista tapah-
tumista: millaisia reittejä elämä on eden-
nyt, millaisia uudelleen orientoitumisia on

---

*Marja Katisko, YTK, on valmistunut Lapin
yliopiston yhteiskuntatieteellisestä osastosta
(sosiaalityön koulutusohjelma).*

koettu ja millaisiin tapahtumaketjuihin ne liittyvät. Tavoitteena on ollut löytää yksilötason merkityssuhteiden ja toiminnan kannalta tärkeitä ilmiöitä. Millä tavalla siirtolaisen toiminta ja merkityssuhteet ovat historiallisesti ja kulttuurisesti muodostuneita?

Tutkimuksessa on haastateltu 27 kanadansuomalaista eläkeläistä, jotka asuvat Torontossa. Haastateltavien valintakriteerinä oli, että haastateltava on asunut Suomessa ja muuttanut 1950-luvulla Kanadaan. Tutkimuskohteeksi haluttiin nimen omaan 1950-luvulla Suomesta Kanadaan kohdistunut siirtolaisuus, koska sitä ei ole aikaisemmin tässä laajuudessa tutkittu.

Vaikka tutkimusta hallitseekin sosiaalisten verkkojen tarkastelu, ei huomiota kuitenkaan ole kiinnitetty sosiaalisten kontaktien sisältöön, intensiivisyyteen, useuteen, vastavuoroisuuteen jne. määrällisessä mielessä. Elämäntutkimuksen kautta sosiaalisista verkostoista nousevat esiin ne vuorovaikutussuhteet, jotka ovat tutkittavien kannalta merkityksellisiä. Keskeisenä tarkastelunäkökulmana on sosiaalisten suhteiden tuottama sosiaalinen apu ja tuki verkostoissa oleville. Elämäntutkimuksen avulla on mahdollista nähdä ne yksilölle tärkeät elämäntapahtumat Suomessa ja Kanadassa, jotka ovat muovanneet sosiaalisia suhteita ja jotka ovat osaltaan vaikuttamassa yksilön vanhuuteen Kanadassa.

Suomalaisyhteisön ja sosiaalisten suhteiden merkitys siirtolaisille

Varsinkin elämäntutkimuksen muutosvaiheissa, kuten siirtolaisuuden alkuaikoina ja eläkkeelle jäämisen yhteydessä, informaaliset, henkilökohtaiseen vuorovaikutukseen perustuvat ns. primääriset verkot ovat keskeisessä asemassa siirtolaisen elämässä. Interpersonallinen vuorovaikutus voi pehmentää uusien elämäntilanteiden koh-

taamista informaation ja konkreettisen avun avulla (Pohjola 1989, 131).

Kanadansuomalaisille siirtolaisille tärkeä sosiaalinen tuki on usein organisoitu etnisyyteen perustuen. Tämä tarkoittaa sitä, että suomalaisyhteisö on organisoinut oman yhteisönsä sisällä monenlaisia virallisia ja epävirallisia auttamisen muotoja, kuten esimerkiksi kirkon vapaaehtoistyö, Suomi-koti, suomalainen sosiaalineuvonta jne. Näitä auttamisen kanavia voisi luonnehtia linkeiksi informaation ja formaalisen tuen välillä.

Kanadansuomalaisten siirtolaisten elämä ankkuroitui aluksi voimakkaasti aikaisemmin Kanadaan tulleiden suomalaisten varaan, jotka toimivat tukiresursseina alkuvaiheen asunnon ja työpaikan haussa. Myöhemmin alkuperäiset sosiaaliset suhteet autoivat kielivaikeuksissa virastoissa ja lääkärillä asioidessa. Monet haastatellut kertoivat asuneensa Kanadaan tultuaan ensin sukulaisten ja tuttavien luona tai suomalaisten ylläpitämässä majataloissa (*boarding-house*, 'roominki-house'). Työpaikan etsiminen aloitettiin heti ja yleensä se saatiinkin heti, tavallisesti muiden suomalaisten välityksellä. Vain harvat kertoivat käyneensä esimerkiksi työvoimatoimistossa.

Suhdeverkko suomalaisyhteisöön väheni, kun löydettiin vakituinen työ ja asunto. Tärkeää ei ollut työn sisältö, vaan työstä saatava taloudellinen hyöty. Muunmaalaisiin työtovereihin ei kielivaikeuksien vuoksi useinkaan solmittu ystävyys- eikä perhetuttavuutta. Siirtolaisten tärkeimmiksi sosiaalisiksi suhteiksi jäivät oman perheen jäsenet. Kanadansuomalaisen siirtolaisperheen lapset olivat erityisen huomion kohteena: heidän menestymiseensä ja koulutukseensa panostettiin paljon. Lapset olivat merkittävässä asemassa senkin vuoksi, että lasten kanadalaiset ja muunmaalaiset ystävät olivat perheen harvoja kontakteja valtakulttuuriin. Lisäksi lapset ja lastenlapset merkitsivät monille

siirtolaisille koko suvun korviketta, Suomeen jäänyt laajempi suku oli vuosien myötä vieraantunutta ja hävinnytkin.

Sosiaaliset verkot siirtolaisten elämän kapeuttajina?

Siirtolaisten sosiaalisten suhteiden vaikutus on yleensä nähty positiivisena: näiden tukiresurssien varassa siirtolaiset sopeutuivat uuteen maahan. Yleensä siirtolaiset itse näkevät tämän vaikutuksen myönteisenä, jolloin elämäntyytyväisyys liittyy sosiaalisten suhteiden mielekkyyteen.

Verkkojen homogenisoiva merkitys on problemaattisempi vaikutussuhde. Samalla kun henkilökohtaiset verkot tarjoavat mekanismin, joka antaa siirtolaiselle turvallisuuden tunteen uudessa maassa ja vieraassa isäntäyhteiskunnassa, niin samanaikaisesti ne pitävät heitä myös irrallaan siitä. Muodostuu segregoitunut siirtolaisyhteisö, jossa uuteen kulttuuriympäristöön integroituminen tulee vaikeaksi, ellei mahdottomaksi. Sen sijaan syntyy väliin-putoava siirtolaiskulttuuri identiteettiongelmiseen (Pohjola 1989, 149).

Kun suomalaiset siirtolaiset tulivat Kanadaan 1950-luvulla, heillä oli vastassa valmis elinkeinorakenne, mihin sijoittua. Sen olivat luoneet aikaisemmin tulleet suomalaissiirtolaiset. Pohjolan mukaan muuttajien verkot muodostuvat tyypillisesti horisontaalisista suhteista, joihin liittyy sukulaisia ja ystäviä samasta kansallisesta naapurustosta ja työmarkkinatasosta. Kyseessä on samaan sosiaalisen rakenteen segmenttiin sitoutunut joukko. Tällöin interpersoonalliset suhteet auttaessaan esimerkiksi muuttajien työllistymisessä samalla sosiaalistavat heidät samantasoisiin työtehtäviin kuin siirtolaiset aikaisemminkin ovat sijoittuneet (Caces 1985, 179–186).

Mainitunlaisesta sosiaalisten suhteiden luomasta yhdenmukaisuudesta siirto-

laisyhteisön järjestäytymisessä syntyy myös uudenlainen näkökulma siihen, miksi kanadansuomalaisten ansiotaso on alhainen. Tähän asti sitä on selitetty suomalaisyhteisön maantieteellisellä jakautumisella, erinäisillä kulttuuritekiäjillä sekä tilastojen ulkopuolelle jäävillä tulolähteillä. Viimeksi mainitut koskevat lähinnä naisten suorittamaa siivoustyötä (Lindström 1990). Todellinen syy voi kuitenkin olla suomalaisyhteisön sisäisessä järjestäytymisessä, siinä, että suomalaiset menivät siirtolaisiksi tullessaan samoihin ammatteihin kuin aikaisemmin tulleetkin. Nämä ammatit olivat yleensä alemmin palkattu- ja suoritustason töitä, kuten kirvesmies, metallimies, siivooja. Mielenkiintoista on myös se, että aliarvostettuihin töihin meneminen muodostui sosiaalisesti hyväksytyksi, koska muutkin suomalaissiirtolaiset toimivat niissä. Suomessa asuessaan niin moni suomalaisnainen ei ehkä olisi päätenyt siivoustyöhön kuin nyt Kanadassa asuessaan. Ammattia ei tarvinnut hävetä, kun kaikki muutkin tekivät samaa työtä (Lindström 1991, 145).

Yhteisö ja perhe siirtolaiseläkeläisen tukena

Haastatelluille siirtolaisille eläkkeelle jääminen ja vanheneminen merkitsivät usein palaamista suomalaisyhteisöön. Tämä voi tapahtua harrastuksiin osallistumisena tai erilaisten sosiaalipalveluiden hakemiseen liittyvissä ongelmissa. Toki siirtolaisuuden aktiiviaikanakin oltiin mukana suomalaisyhteisössä, mutta osallistuminen saattoi jäädä esimerkiksi kirkon jäsenmaksun maksamiseen. Joillekin eläkeläisille suomalaisyhteisön järjestämiin harrastuksiin ja yhdistyksiin liittyminen merkitsi juurilleen palaamista.

Suurin osa haastatelluista osallistui mieluummin suomalaisten järjestöjen ja yhdistysten järjestämiin harrastus- ym.

toimintaan kuin vastaaviin kanadalaisiin. Kanadalaisesta vanhuksille järjestetystä toiminnasta ei oltu kiinnostuttu. Ne tuntuivat vieraammilta kuin suomalaisten järjestämät tilaisuudet, ja luonnollisesti kielitaidon puute asetti rajoitukset osallistumiselle.

Perheellisten siirtolaisten elämänselämä on ollut perhekeskeistä, ja lasten asema sosiaalisen tuen antajana korostuu siirtolaisten tultua eläkeikänsä. Monesti lapsiin kohdistettiin ne odotukset, joita siirtolaisilla itsellään oli tullessaan Kanadaan, mutta joita eivät ehkä olleet pystyneet saavuttamaan. Useissa haastattelussa korostuu luottamus siihen, että kun lapsille on annettu paljon taloudellista ja emotionaalista tukea, niin lasten vuoro on puolestaan pitää huolta vanhemmistaan vanhuudessa,

jos he tukea tarvitsevat. Haastateltavien lapset eivät ole pettäneet vanhempiensa luottamusta, ja suhteet ovat pääsääntöisesti hyvät. Lapset tulevat apuun silloin, kun esimerkiksi kielitaito tuo ongelmia vanhemmille.

Vaikka haastatelluille siirtolaisille perhe onkin tärkeä sosiaalisen tuen muoto, liittyvät heidän perhe-elämäänsä samat vaikeudet kuin minkä tahansa etnisen perheen. Vaikeudet koskevat eroja assimilaation asteessa perheen jäsenten kesken (Disman 1988, 33). Siirtolaisvanhusten lasten ja lastenlasten assimiloituminen pääkulttuuriin vaikuttaa siirtolaisvanhusten identiteettiin ja turvallisuudentunteeseen (Cain 1981, 76). Sukupolvien välinen kuilu etnisessä perheessä on siis yhteydessä kulttuuriseen kuiluun.

Pertti Virtaranta/Siirtolaisuusinstituutin valokuvakokoelmat 0024/Kanada.

Sosiaalipalveluiden käyttö

Suomalaisyhteisön sisään voi sanoa rakentuneen oman, monessa mielessä valtiosta riippumattoman sosiaalipalvelujärjestelmän. Sosiaalipoliittisessa keskustelussa on korostettu myönteisessä mielessä epävirallisten sosiaalisten verkostojen mahdollisuutta ratkaista sosiaalisia ongelmia ammattiauttajien rinnalla. Kiinnostus itseohjautuviin prosesseihin on johtanut siihen, että verkostot on usein nähty ongelmia ratkaisevina sosiaalisina resursseina, ja niiden puute, verkostoköyhyys, ongelmallisena. Toisaalta on varoitettu asettamasta liikaa odotuksia epävirallisen avun mahdollisuuksiin, koska sosiaalisten verkostojen voimavarat ja rasituskestävyys vaihtelevat suuresti (Sipilä 1979, 165–169). Siirtolaisuustilanteessa verkostoköyhyys ei ole ainoa ongelma. Verkostojen voimavaroista ja selviytymisstrategioista riippuu se, missä määrin ne kestävät niihin siirtolaisuustilanteessa kohdistuvat erityispaineet ja missä määrin ne muodostuvat ongelmia ratkaiseviksi, säilyttäviksi ja lisääviksi tekijöiksi (Jaakkola 1984, 15).

Suomalaisyhteisön ikärakenteen vanhemmin aiheuttaa Toronton suomalaisyhteisölle nyt ja tulevaisuudessa paineita sosiaalisen tuen takaamisessa jäsenilleen. 1950-luvulla tulleen viimeisen muuttoaallon edustajat ovat vielä suhteellisen nuoria eläkeläisiä, mutta 5–10 vuoden jälkeen tilanne on toinen. Silloin vaaditaan yhä enemmän pitkäaikaishoitopaikkoja vanhuksille, jotka eivät tule kotonaan enää toimeen. Esimerkiksi Toronton Suomi-kodin kapasiteetti ei pysty tarjoamaan kuin murto-osalle suomalaisista sairasantostotyyppisen vanhainkotipaikan. Vaihtoehtona on kanadalainen vanhainkoti, mutta tässä tutkimuksessa haastatellut suomalaiseläkeläiset ilmoittivat melkein yksimielisesti, etteivät mielellään niihin lähde.

MacLean ja Bonar osoittavat tutkimuksessaan (1983), että etnisen ryhmän vanhus, joka asuu isäntäyhteiskunnan ylläpitämässä vanhainkodissa, kärsii erintyyppisistä sopeutumisvaikeuksista. Tutkijat osoittavat vanhuksien olevan usein erossa perheestään, kulttuuristaan ja yhteisöstään.

Haastatteluaineistoon kuuluneet kanadalaisissa vanhainkodeissa asuneet suomalaisvanhukset eivät tunteneet viihtyvänsä niissä. Luonnollisesti tähän vaikuttaa yleensäkin negatiivinen suhtautuminen vanhainkotiin joutumiseen sekä myös fyysinen vajaakuntoisuus ja sairaudet, jotka osaltaan alentavat elämäntyytyväisyyttä.

Suomalaisvanhukset kertoivat pääasiassa kielitaidon puutteen tuovan vaikeuksia jokapäiväisessä elämässä vanhainkodissa. Vaikeuksia syntyy sekä henkilökunnan että muita kansallisuuksia olevien huonetovereiden kanssa. Vanhainkodin järjestämiin toimintoihin ei ollut mielekästä mennä, koska ei osannut kieltä. Suomenkielisen ryhmän ollessa pieni ei suomenkielistä toimintaa ollut. Myös etnisten ryhmien väliset kulttuuriset erot toivat joskus hankaluuksia.

Harelin, MacKinneyn ja Williamsin (1987, 201) mukaan olisi pyrittävä yhdistämään informaalisen ja formaalisen tuen muodot niin paljon kuin mahdollista. Tämä voisi tapahtua esimerkiksi niin, että etnisen ryhmän edustajia työskentelisi yhdessä valtiollisten sosiaalihuollon suunnittelijoiden kanssa. Näin tieto valtiollisesta sosiaalihuollon suunnittelusta siirtyisi etnisille ryhmille ja etnisten ryhmien olosuhteista saataisiin tietoa suunnittelijoille.

Johtopäätöksiä

Kanadansuomalaisten elämäntyyli näytti kytkeytyvän läheisesti kotiin, suomalaisyhteisöön ja työhön. Näiden kolmen elämäntyylin merkitys siirtolaiselle vaihteli siirtolaisuuden eri aikoina. Suomalaisyhteisö

oli usealle siirtolaiselle tärkeä sosiaalisen tuen ja avun lähde siirtolaisuuden alkuaikoina. Useat siirtolaiset saivat ensimmäiset työpaikat ja asunnot yhteisön välityksellä tai avustuksella. Siirtolaisten päästessä omilleen, työstä ja perheestä muodostuivat keskeisimmät elämänalueet. Suhde työhön oli lähinnä instrumentaalinen, jolloin perhe ja koti muodostivat elämän sisällön. Eläkevuosina, lasten muutettua pois kotoa ja vapaa-ajan lisääntyessä, siirtolaisvanhus hakeutui usein suomalaisyhteisöön harrastusten pariin tai esimerkiksi sosiaalipalveluita tarvitessaan.

Perhe on korvannut kanadansuomalaisen siirtolaisen työhön ja muuhun sosiaaliin elämään liittyvien sosiaalisten verkkojen puuttumista tai vajavaisuutta. Perhe on ollut tavallaan myös koko suvun korvike, koska usein muuta sukua Suomessa ei tavattu vuosikymmeniin. Perheestä ja suomalaisesta yhteisöstä muodostui näin eräänlainen suojapaikka, kun ympärillä oleva yhteiskunta ja kulttuuri jäivät vieraiksi. Sosiaalisten suhteiden luominen ja ylläpitäminen oli vaikeaa lähinnä siksi, etteivät monet siirtolaiset koskaan oppineet kunnolla englannin kieltä. Epäviralliset elämänalueet, joissa pärjäsi suomenkielellä, korostuivat ja perhe sekä etninen ryhmä joutuivat hoitamaan tehtäviä, joita kantaväestön keskuudessa hoitavat julkiset laitokset ja ammattiauttajat.

Tutkimuksen perusteella ei voida väittää, ettei epävirallisten sosiaalisten verkostojen antama sosiaalinen tuki ja apu olisi myönteistä. Mutta samalla on huomattava, että siirtolainen on koko elämänsä aikana ollut enemmän tai vähemmän riippuvainen etnisen ryhmän sisäisistä sosiaalisista verkostoista ja oman perheen antamasta tuesta. Vanhuudessa tämä riippuvuusuhde näyttää korostuvan. Syynä on usein kielitaidon puute, mutta myös tietämättömyys saatavilla olevista palveluista.

Yhteisön ja perheen antamaa sosiaalista tukea pohtiessa tulee väistämättä mieleen kysymys, kuinka moni siirtolaisvanhus jää tavalla tai toisella yhteisönsä ja/tai perheensä ulkopuolelle. Ovatko he tuolloin sekä informaalisena, jolla tarkoitan tässä myös yhteisön tukea, että formaalisen sosiaalisen tuen ja avun ulkopuolella?

Toronton suomalaisyhteisön väestörakenteen voimakkaasti ikääntyessä seuraavien 10 vuoden kuluessa, paineet yhteisön organisoimien sosiaalipalveluiden tehokkuudelle ja määrälle kasvavat. Tutkimuksessa haastatellut suomalaiseläkeläiset totesivat melkein yksimielisesti haluavansa tulevaisuudessakin käyttää oman etnisen ryhmänsä sisällä olevia palveluja. Kyseen tulevat lähinnä suomenkieliset lääkäri- ja sosiaalipalvelut, sekä Toronton Suomi-kodin kaltainen vanhuksille tarkoitettu pitkäaikaishoitopaikka.

Mitään yksiselitteistä ratkaisua sille, miten Kanadan kaltaisten monikulttuuristen valtioiden tulisi vanhuspolitiikkaansa hoitaa, ei varmasti ole. Mielestäni Kanadassa on tässä suhteessa kuitenkin tehty askel oikeaan suuntaan. Vanhustyön tutkijat Kanadassa ovat yksimielisesti todenneet, että tietoa eri etnisten ryhmien kulttuureista ja etnisistä eroista on moninkertaisesti lisättävä. Ikääntyminen on toisaalta samanlaista kaikille, mutta etniset ja rodulliset erot vaativat erillisjärjestelyitä.

Tämän artikkelin pohjana olevassa tutkimuksessa on omalta osaltaan haluttu lisätä tietoa suomalaisen etnisen ryhmän ainutlaatuisuudesta. Varmasti yhteisö- ja perhesuhteet ovat korostetussa asemassa minä tahansa siirtolaisyhteisön keskuudessa, mutta niiden syntyminen ja kehittyminen on kussakin ryhmässä erilaista. Näin ollen niiden vaikutus vanhevan siirtolaisen elämään vaihtelee ryhmän kulttuurisen ja historiallisen alkuperän mukaan.

Vanhusnäkökulman tuominen siirtolaisuustutkimukseen on tärkeää nykyisessä

maailmantilanteessa, jossa siirtolaisuudesta on muodostunut pysyvä ilmiö. Suomessa asuvan ja tänne vuosittain tulevan pakolaisväestön lukumäärä on vielä pieni. Kuitenkin Euroopan yhdentyminen saattaa aiheuttaa sen, että Suomi vastaanottaa tulevaisuudessa suuret määrät eri kulttuureja edustavia ihmisiä, jolloin Suomesta tulee Kanadan kaltainen monikulttuurinen maa. Nämä siirtolaisiksi Suomeen jäävät ihmiset viettävät luultavasti myös eläke-

vuotensa Suomessa. Tällöin myös Suomen on tarkistettava vanhuspolitiikkansa perusteita.

Artikkeli perustuu Lapin yliopiston yhteiskuntatieteellisessä osastossa tehtyyn pro gradu -tutkimukseen. Siinä on tutkittu vanhenemista suomalaisessa etnisessä ryhmässä Torontossa tapaustutkimuksen avulla. Lähtökohtana on ilmiö vanhuus vieraalla maalla.

Kirjallisuus

- Caces, Maria Fe:** Personal Network and the Material Adaptation of Recent Immigrants: a Study of Filipinos in Hawaii. UMI: Dissertation Information Service. Michigan 1985.
- Cain, Leonard:** Population Aging and Family Life. Teoksessa: Guttman David (toim.): Canada's Changing Age Structure: Implications for the Future. Burnary, B.C. 1981, 67–88.
- Cantor, Marjorie:** The Informal Support System of New York's Inner City Elderly: Is Ethnicity a Factor? Teoksessa: Gelfand Donald & Kutzik Alfred (toim.): Ethnicity and Aging. Theory, Research and Policy. New York 1979, 153–174.
- Census Canada 1986.** Profile of Ethnic Groups Dimensions. Statistics of Canada. Ottawa 1986.
- Disman, Milada:** Ethnicity and Aging. Programme in Gerontology University of Toronto. Research Papers Series. Research Paper No 9. Department of Behavioural Science, University of Toronto. Toronto 1988.
- Guttman, David:** The Social Networks of Ethnic Minorities. Teoksessa: Sauer, William & Coward, Raymond (toim.): Social Support Networks and the Care of Elderly. New York 1985, 199–218.
- Harel, Zev; MacKinney, Ed; Williams, Michael:** Aging, Ethnicity and Services: Empirical and Theoretical Perspectives. Teoksessa: Gelfand, Donald & Barresi, Charles (toim.): Ethnic Dimensions of Aging. New York 1987, 196–210.
- Jaakkola, Magdaleena:** Siirtolaiselämää. Tutkimus ruotsinsuomalaisista siirtolaisyhteisönä. Vammala 1984.
- Lindström, Varpu:** Kanadansuomalaiset muita heikommilla työelämässä. Helsingin Sanomat 18.2.1990.
- Lindström, Varpu:** Uhmattaret. Suomalaisten siirtolaisnaisten vaiheita Kanadassa 1890–1930. Helsinki 1991.
- MacLean, Michael; Bonar, Rita:** The Ethnic Elderly in a Dominant Culture Long-Term Care Facility. Canadian Ethnic Studies XV, (1983):3, 51–59.
- Pohjola, Anneli:** Maata, jossa kasvoin, kannan mukana mun... Tutkimus paluumuuttajien muutto-taustasta ja sosiaalisesta ankuroitumisesta. Lapin korkeakoulun yhteiskuntatieteellisiä julkaisuja B. Tutkimusraportteja ja selvityksiä 6. Lapin korkeakoulu. Rovaniemi 1989.
- Sipilä, Jorma:** Sosiaalisten ongelmien synty ja lievittäminen. Helsinki 1979.

Kaarle Hjalmar Lehtisen rahaston apurahat

suomalaisen siirtolaisuustutkimuksen edistämiseen ja tukemiseen julistetaan haettavaksi. Jaettavat apurahat ovat yhteensä 50 000 markkaa.

Lyhyessä ja vapaamuotoisessa hakemuksessa on mainittava hanke, jonka toteuttamiseen apuraha aiotaan käyttää. Hakemukseen on liitettävä selvitys opinnoista, mahdollinen työ- tai matkasuunnitelma sekä selvitys muista vireillä olevista tai saaduista apurahoista.

Hakemukset, joiden on oltava perillä viimeistään 16.4.1992, lähetetään osoitteella:

**Siirtolaisuusinstituutti
Piispankatu 3
20500 Turku
FINLAND**

Tarkempia tietoja saa Siirtolaisuusinstituutista,
puh. 921-317 536.

Revival of Ageing Societies International Population Conference 1992

2-4 September 1992
Dipoli Congress Centre, Espoo, Finland

The rapid pace of change in the world, Europe and our immediate surroundings has given rise to new and unexpected situations. Rapid population growth continues in the developing countries. An increasing number of migrants and refugees will put unexpected pressure on European societies. Moreover recent events in Eastern Europe will not leave other countries unaffected. At the same time the birth rate decreases in most European countries and the proportion of active labour force grows smaller.

The International Population Conference 1992: Revival of Ageing Societies offers an opportunity to research workers and decision-makers to explore and discuss the consequences of population development with internationally recognized experts and to hear their opinions and experiences. Decision-makers have the chance to inform researchers first-hand about the kind of information needed for decision-making.

The main speakers are Dr **Nafis Sadik**, Executive Director of the UN Population Fund, U.S.A.; Professor **Rita Süßmuth**, President of the Deutscher Bundestag, Germany, and Professor **Guillaume Wunsch**, Secretary General of the European Association for Population Studies, Belgium.

The conference is organized by the Finnish Population and Family Welfare Federation, Statistics Finland and Finnish Demographic Society.

The conference language is English with no interpretation.

Nopeat muutokset maailmassa, Euroopassa ja lähiympäristössämme aiheuttavat jatkuvasti uusia ja yllättäviä ongelmia. Väestönkasvu jatkuu kehitysmaissa nopeampana kuin koskaan aikaisemmin. Yhä suuremmat siirtolais- ja pakolaistulvat aiheuttavat paineita Euroopan valtioille. Lisäksi Itä-Euroopan maiden viimeaikaiset tapahtumat tuntuvat kaikkialla Euroopassa. Samanaikaisesti syntyvyys vähenee useimmissa Euroopan maissa ja työikäisten ihmisten osuus pienenee.

Näitä väestönkehityksen uusia haasteita käsitellään Väestöliiton, Tilastokeskuksen ja Suomen Väestötieteen Yhdistyksen kansainvälisessä, poikkeittieteellisessä *Revival of Ageing Societies* -konferenssissa 2.-4.9.1992 Espoon Dipolissa.

Konferenssin pääalustajat ovat YK:n Väestörahaston pääsihteeri **Nafis Sadik**, Saksan liittopäivien presidentti, perhesosiologi **Rita Süßmuth**, ja väestötieteen professori **Guillaume Wunsch** Belgiasta.

Konferenssi on avoin kaikille kiinnostuneille. Konferenssikieli on englanti.

Further information/Lisätietoja:

Väestöliitto/Hilkka Vuorenmaa, Kalevankatu 1, SF-00100 Helsinki, Finland
Tel./puh. 90-640 235

Tervetuloa Sukumessuille!

Turun Messukeskus 30.7.–1.8.1992

Siirtolaisten jälkeläiset kyselevät usein: ”Kuka minä olen?” Ihmisen identiteetille ja oman itsensä ymmärtämiselle on tärkeää tietää, mihin heimoon ja sukuun hän kuuluu, mistä esi-isät ovat lähtöisin ja millainen on ollut heidän synnyinmaansa kulttuuri. Sukujuurimme ja taustamme tutkimuksen perustalta osaamme antaa arvon myös oman kulttuuriperintömme säilyttämiselle. Kolmannesta ulkosuomalaispolvesta eteenpäin, varsinkin, jos suomen kieli on perheestä kadonnut tai sukunimikin muuttunut, ei useinkaan ole muuta tietoa kuin että esi-isä tai -äiti tuli Suomesta.

Turussa järjestettävien Sukumessujen yleisteenä on juurien etsintä. Sukumessut tarjoavat tietoa sukututkimuksen pe-

rusteista kaikille kiinnostuneille sekä Suomessa että ulkomailla. Messuilla sinulla on mahdollisuus tutustua mm:

- kirkon ja arkistojen alkuperäisiin ja muuhun materiaaliin,
- sukututkimusta tekevien yhteisöjen monipuolisiin kokoelmiin ja tiedostoihin,
- tietotekniikan käyttöön sukututkimuksessa,
- sukututkimuskirjallisuuteen ja -lehtiin,
- sukuseurojen luetteloihin ja
- siirtolaisrekisteriin vuosisadan vaihteen suomalaisista siirtolaisista.

Messuilla voi myös järjestää esimerkiksi sukukokouksia.

Messujen yhteydessä Turussa järjestetään erilaisia kulttuuritapahtumia, joihin sinulla on myös mahdollisuus osallistua.

Sukumessujen organisaatio

Päätoimikunta:

Arkistolaitos
Siirtolaisuusinstituutti
Sukuseurojen Keskusliitto r.y.
Suomen evankelis-luterilainen kirkko
Suomen Sukututkimusseura r.y.
Suomi-Seura r.y.
Sukutietotekniikka
Turun Messukeskus Oy

Arkistonhoitaja *Taina Vartiainen*
Rakennusneuvos *Raimo Narjus*, pj.
Puheenjohtaja *Pekka Mustonen*
Kirkkoneuvos *Perti Mäkeläinen*
Professori *Veli-Matti Autio*
Toiminnanjohtaja *Martti Häikiö*
Tekninen johtaja *Leif Mether*
Toimitusjohtaja *Klaus Järvinen*

Valmisteleva työryhmä:

Hannele Hastrup
Erkki Huhta
Maija-Liisa Kalhama, pj.
Jussi Kaltiainen
Tuomas Kyttä
Leif Mether
Terhi Nallinmaa-Luoto
Marja Pohjola
Paula Selenius

Turun Messukeskus Oy
Kirkkohallitus
Siirtolaisuusinstituutti
Sukuseurojen Keskusliitto r.y.
Turun Messukeskus Oy
Sukutietotekniikka
Suomen Sukututkimusseura r.y.
Valtionarkisto
Suomi-Seura r.y./Juuret Suomessa -projekti

Welcome to Family Fair!

Turku Trade Fair Center, 30 July–1 August, 1992

Descendants of immigrants often ask: "Who am I?"; for its vital for your sense of human identity and your understanding of yourself to know what tribe you belong to, where your ancestors have come from, and what the culture of their home country was like. Through researching our roots and our background, we can learn to recognize the value of preserving our cultural inheritance. By the third immigrant generation — especially when knowledge of Finnish has been lost, and your family name has been changed — all that you may know is that your ancestors originally came from Finland.

The general theme of the Fair is our quest for our roots. The Fair offers a basic guide to genealogical research for anyone

interested, both in Finland and abroad. At the Fair, you will find

- original and other materials from church and archive sources
- a wide range of collections and files from organizations engaged in genealogical research
- computer-aided research in genealogy
- genealogical literature and periodicals
- catalogs of 'family associations'
- the Emigrant Register containing information about Finnish emigrants at the turn of the century.

It is possible to have a gathering of kins at the Fair, too.

During the Fair, there will be a wide range of cultural events organized in Turku, which will be open for visitors.

The Organization of the Family Fair

The Board of the Fair:

National Archives of Finland
 Institute of Migration
 Federation of Family Associations
 Evangelical Lutheran Church of Finland
 Finland Society
 Finnish Genealogical Society
 Society of Computing Genealogy
 Turku Trade Fair Center

Taina Vartiainen
Raimo Narjus, Chairman
Pekka Mustonen
Pertti Mäkeläinen
Martti Häikiö
Veli-Matti Autio
Leif Mether
Klaus Järvinen

The Preparatory Committee of the Fair:

Hannele Hastrup
Erkki Huhta
Maija-Liisa Kalhama, Chairman
Jussi Kaltiainen
Tuomas Kyttä
Leif Mether
Terhi Nallinmaa-Luoto
Marja Pohjola
Paula Selenius

Turku Trade Fair Center
 Administrative Board of the Church
 Institute of Migration
 Federation of Family Associations
 Turku Trade Fair Center
 Society of Computing Genealogy
 Finnish Genealogical Society
 National Archives of Finland
 Finland Society/Roots in Finland project

Sukumessut 30.7.–1.8.1992

Alustava ohjelma

Torstai 30.7.

- Messuportit avataan klo 10
- Messujen avajaiset
Ameriikan Poijat -torviseitsikko esiintyy
- Näyttelyjen avajaiset:
  - Löydä Juuresi
  - ”Minulla on niin ikävä...”
(amerikansuomalaisten siirtolaisten postikorttien näyttely)
  - Selection from the Finnish Organization of Canada Collection
(kanadansuomalaisen kulttuuriliiton toimintaa kuvaava näyttely)
- Marian maailma -sukututkimusseminaari siirtyy Turun yliopistolta Messukeskukseen.
Marian maailmaan liittyvät tiedustelut: Turun kesäyliopisto/Raija Hautaviita, puh. 921-323 302.
- Turun työvoimatoimiston paluumuuttoseminaari käynnistyy.
Seminaarissa saa tietoja mm. Suomeen muuttoon liittyvistä mahdollisuuksista, koulutuksesta, verotuksesta sekä asunto- ja eläkeasioista. Paluumuuttoseminaariin liittyvät tiedustelut: Turun työvoimatoimisto/Christina Tuominen, puh. 921-698 111.

Päivän oheistapahtumia:

- Yleisöluennot
”Tämän päivän Suomi-kuva”
toimitusjohtaja Matti Kohva
Luento ja videoesitys suomeksi ja englanniksi, kesto 2 tuntia. Ilmoittautumiset 16.7. mennessä Turun kesäyliopistoon, puh. 921-323 302. Osallistumismaksu 70 mk (sisältää messulipun).
- ”Perustietopaketti sukututkimuksen tekemisestä”
ylitarkastaja Marjo Hyppönen
Ei osallistumismaksua, avoin kaikille messuvieraille.
- ”Sukututkimuksen käynnistäminen USA:ssa”
Susanne Alskog
Ei osallistumismaksua, avoin kaikille messuvieraille.
- Messuportit suljetaan klo 18
- Suvikirkko Turun tuomiokirkossa.
Teemana siirtolaisuus

Perjantai 31.7.

- Messuportit avataan klo 10
- Juho Rissasen taulun ”*Minnesotan suomalaisten farmielämää*” jäljennöksen paljastaminen.
- Marian maailma -seminaari jatkuu
- Paluumuuttoseminaari jatkuu

Päivän oheistapahtumia:

- Yleisöluennot
”Varsinais-Suomen kulttuuria ja historiaa”
FL Hannu Laaksonen
Luento suomeksi ja englanniksi, kesto 1,5 tuntia. Ilmoittautuminen 16.7. mennessä Turun kesäyliopistoon, puh. 921-323 302. Osallistumismaksu 70 mk (sisältää messulipun).
- ”Perustietopaketti sukututkimuksen tekemisestä”
ylitarkastaja Marjo Hyppönen
Ei osallistumismaksua, avoin kaikille messuvieraille.
- ”Inkeriläiset: arkistojen tietolähteet ja virastojen palvelut”
tutkija Markku Leppänen
Kesto 1 tunti.
Ei osallistumismaksua, avoin kaikille messuvieraille.
- ”Old Photographs – An Enhancement to Genealogy”
Judith Allison Walters
Ei osallistumismaksua, avoin kaikille messuvieraille.
- Messuportit suljetaan klo 18
- Musiikki-ilta ”*Ulkosuomalaisten ilot ja surut*”
Kuvia siirtolaisten elämästä (käsikirjoitus: Aino Rätty-Hämäläinen).

Lauantai 1.8.

- Messuportit avataan klo 10
- Asiantuntijapaneeli
”Perustietopaketti sukututkimuksen tekemisestä”
ylitarkastaja Marjo Hyppönen
Ei osallistumismaksua, avoin kaikille messuvieraille.
- Luennon jälkeen sukututkimuksen asiantuntijat vastaavat yleisön kysymyksiin.
- Messujen päätös klo 16

Family Fair, 30 July–1 August, 1992

A Preliminary Program

Thursday, 30 July

- 10:00 am Opening of the Fair Gates
- Opening ceremonies for the Family Fair
Music by the brass septet 'Amerikan Pol-jat'
- Opening of the exhibitions:
  - **Find your Roots**
  - "I feel such a longing..."
(Finnish American postcards exhibitlon)
  - **Selection from the Finnish Organization of Canada Collection**
(presenting activities of the Finnish Canadian Cultural Association)
- The Genealogical Seminar *Maria's World* will transfer from the University of Turku to the Turku Trade Fair Center.
For information on this seminar, please contact Turku Summer University/Raija Hautaviita; tel. (int.) +358-21-323 302.
- Opening of the *Return Migration Seminar* organized by the Turku Labor Office.
Information may be obtained at this seminar on opportunities for migrating to Finland, on education, taxation, accommodation, and pension rights. For information on this seminar please contact Turku Labor Office/Christina Tuominen; tel. (int.) +358-21-698 111.

Other events of the day:

- Public lectures:
  - "Finland's image today"
Matti Kohva
Lecture and video presentation, in Finnish and English; 2 hours. Registration not later than 16 July, Turku Summer University, tel. (int.) +358-21-323 302. Fee FIM 70 (includes ticket to the Family Fair).
  - "A Basic Package of Information for Genealogical Research"
Marjo Hyppönen
Open to all visitors to the Family Fair (no fee).
  - "The Beginning of the Genealogical Research in the U.S.A."
Susanne Alskog
Open to all visitors to the Family Fair (no fee).
- 6:00 pm Closing of the Fair Gates
- Summer service, Turku Cathedral

Friday, 31 July

- 10:00 am Opening of the Fair Gates
- Unveiling of the repainted work "*Early Finnish Pioneer Life in Minnesota*" by Juho Rissanen.
- Continuation of the seminars *Maria's World* and *Return Migration*

Other events of the day:

- Public lectures:
  - "South-West Finland: Its Culture and History"
Hannu Laaksonen
Lecture in Finnish and English; 1.5 hours. Registration not later than 16 July, Turku Summer University, tel. (int.) +358-21-323 302. Fee FIM 70 (includes ticket to the Family Fair).
  - "A Basic Package of Information for Genealogical Research"
Marjo Hyppönen
Open to all visitors to the Family Fair (no fee).
  - "The Ingrians: Information in the Archives and Services Available from Finnish Authorities"
Markku Leppänen
1 hour. Open to all visitors to the Family Fair (no fee).
  - "Old Photographs – An Enhancement to Genealogy"
Judith Allison Walters
Open to all visitors to the Family Fair (no fee).
- 6:00 pm Closing of the Fair Gates
- Musical evening "*The Joys and Sorrows of Expatriate Finns*" (in Finnish only). Manuscript by Aino Rätty-Hämäläinen.

Saturday, 1 August

- 10 am Opening of the Fair Gates
- Expert Panel
"A Basic Package of Information for Genealogical Research"
Marjo Hyppönen
Open to all visitors to the Family Fair (no fee). After the lecture experts in genealogical research will answer questions from the public.
- 4:00 pm Closing ceremonies of the Fair

Tule näytteilleasettajaksi Turun Sukumessuille!

Turun Messukeskuksessa järjestettävät Sukumessut '92 on ainutlaatuinen tilaisuus

- yrityksille
- yhteisöille
- sukututkimusseuroille ja
- yksittäisille sukututkijoille

esitellä omia juurten etsintään ja sukututkimukseen liittyviä tuotteita, aineistoa ja tutkimustuloksia. Uuden Turun Messukeskuksen tilat luovat näyttävät ja toimivat puitteet valtakunnallisen, Suomen itsenäisyyden 75-vuotisjuhlavuoden päätapatumiin kuuluvan Sukumessujen toteuttamiselle. Tule mukaan!

Näyttelyosastojen hinnat:

Yksityishenkilöt	50 mk/m ² (vähintään 250 mk)
Sukuseurat ja vastaavat	100 mk/m ² (vähintään 600 mk)
Yritykset ja yhteisöt	250 mk/m ² (vähintään 2 500 mk)

Hinnat sisältävät osaston ulkoseinät, otsalaudan ja myyntioikeuden.

Lisätiedot ja ilmoittautumiset näytteilleasettajaksi:

Turun Messukeskus
Tuomas Kyttä tai Hannele Hastrup
Messukentänkatu 8, 20210 Turku
puh. 921-637 111.

Messujen pääsyliput:

lippu/henkilö/päivä	45,-
perhelippu (vanhemmat + lapsia)/pvä	100,-
lastenlippu (alle 12 v.)/pvä	20,-
ryhmälippu/henkilö (väh. 10 henkeä, ryhmän vetäjä ilmaiseksi)	30,-
kolmen päivän lippu/henkilö	70,-

Bussikuljetus kauppatorilta messupaikalle.

Lisätiedot Sukumessuista:
Siirtolaisuusinstituutti
Maija-Liisa Kalhama tai Anne Virtanen
Piispankatu 3, 20500 Turku
puh. 921-317 536
fax 921-333 460.

Mount an exhibit at the Family Fair!

The Family Fair, at Turku Trade Fair Center, offers a unique opportunity for

- companies
- associations
- genealogical societies, and
- individual genealogists

to display their own materials, products or findings in the field of genealogical research and the quest for people's roots. The premises of the Turku Trade Fair Center provide an impressive context for this national genealogical fair, being arranged as part of the events in honor of the 75th anniversary of Finnish independence. Come and join us!

Fees for exhibits:

Private individuals	.....	FIM 50/m ² (minimum fee FIM 250)
Genealogical societies, etc.	... ..	FIM 100/m ² (minimum fee FIM 600)
Corporations	.....	FIM 250/m ² (minimum fee FIM 2 500)

Fees include outer walls for the stands, placards, and commercial rights.

For further information, please contact:
Turku Trade Fair Center
Tuomas Kytä or Hannele Haustrup
Messukentäkatu 8, SF-20210 Turku, Finland
tel. (int.): +358-21-637 111.

Tickets for the Family Fair:

Single person's ticket, one day	.....	FIM 45
Family ticket (parents + children), one day	.....	100
Child's ticket (aged under 12), one day	.....	20
Party ticket, one day/person (min. 10 persons, party leader free)	.....	30
Three day ticket/person	.....	70

Bus transport available from the Market Square to the Trade Fair Center.

For further information on the Family Fair, please contact:

Institute of Migration
Maija-Liisa Kalhama or Anne Virtanen
Piispankatu 3, 20500 Turku, Finland
tel. +358-(9)21-317 536
fax +358-(9)21-333 460.

Marian maailma

Sukututkimusseminaari 27.–31.7.1992

Turun maakunta-arkisto, Siirtolaisuusinstituutti ja Turun kesäyliopisto järjestävät 27.–31.7.1992 *Marian maailma* -sukututkimusseminaarin. Päivien aikana käydään uudella, mieliinpainuvalla tavalla läpi ne laitokset, lähteet ja menetelmät,

joiden avulla osallistujan on mahdollista saada tietoa sukututkimuksen perusteista. Seminaariin ovat tervetulleita kaikki sekä Suomessa että ulkomailla asuvat juuristaan, suvustaan ja sukututkimuksesta kiinnostuneet.

Maanantai 27.7. (Paikka: Turun yliopisto)

- 09.00–09.15 **Seminaarin avaus**
Turun yliopiston kansleri, akateemikko Olavi Granö
- 09.15–11.30 **Maria Matintyttären elämänvaiheet, sukulaiset, jäämistö**
– yleisesitys henkilöhistorian lähdeaineistosta
maakunta-arkistonhoitaja Taina Vartiainen
Maria Matintyttären henkilötiedot: syntymäaika ja -paikka, kuulutukset, vihkiminen, kuolinaika ja -paikka, henkilötietojen ja henkilöiden etsiminen nyky-päivänä (kirkkoherranvirastot, väestörekisteri)
FM Rauno Luttinen
- 11.30–12.30 Lounastauko
- 12.30–15.30 **Marian nuoruus**
– rippikoulu, kiertokoulu, kansakoulu, koulunkäynti, piikominen, muutot työpaikasta toiseen, avioton lapsi
FM Rauno Luttinen
Marian isä: sotamies Mats Lustig
– henkilötiedot, sotalaitos, sotilasnimet
dosentti Jari Niemelä

Tiistai 28.7. (Paikka: Turun yliopisto)

- 09.00–11.30 **Marian puoliso, suutari Johan Hellberg**
– henkilötiedot, ammattikoulutus, elinkeinonharjoittaminen ja luvat, toiminta käsityöläisenä
dosentti Ulla Heino
- 11.30–12.30 Lounastauko
- 12.30–15.30 **Marian verovapaat vuodet**
– verojen maksaminen, verotuksen vaiheita, eri verot, maanomistus, maanjaot, lainhuudatus
maakunta-arkistonhoitaja Raimo Viikki

Keskiviikko 29.7. (Paikka: Turun yliopisto)

- 09.00–11.30 **Maria sairastaa**
– sairaudet, rokotukset, kuolinsyyt
professori Reijo Norio

Marian perintö ja perilliset

– testamentti, perunkirjoitus, perinnönjako, jäämistö
FT Erkki Markkanen

11.30–12.30

Lounastauko

12.30–15.00

Tutustumiskäynnit

Siirtolaisuusinstituutti, Turun maakunta-arkisto, tuomiokirkko ym.

Torstai 30.7. (Paikka: Turun Messukeskus)

09.00–12.00

Marian tytär lähtee maailmalle

– siirtolaisuuden ja muuttoliikkeiden vaiheita, sukututkimuksen lähdeaineistot kotimaassa ja ulkomailla, kadonneitten sukulaisten jäljittäminen, nimenmuutokset, nimenvaihdokset, nimenväännökset, perintökysymykset

Mitä dokumentteja Marian suvusta on:

• **Suomessa?**

FK Matti Kumpulainen, HuK Elisabeth Uschanov

• **Skandinaviassa?**

tohtori Eric De Geer

• **USA:ssa ja Kanadassa?**

professori Keijo Virtanen

12.00–13.00

Lounastauko

13.00–16.00

• **Australiassa ja Uudessa-Seelannissa?**

dosentti Olavi Koivukangas

• **muissa maissa?**

FL Teuvo Peltoniemi

Perjantai 31.7. (Paikka: Turun Messukeskus)

9.00–12.00

Marian pojat seikkailevat...

• **karkumatkoja merille, merimieselämää**

tohtori Taimo Iisalo

• **matkat Pietariin**

professori Max Engman

• **siperiansuomalaiset**

professori Alpo Juntunen

12.00–13.00

Lounastauko

13.00–15.00

Marian pojat seikkailevat...

• **USA:sta ja Kanadasta Karjalaan ja Neuvostoliittoon**

apulaisprofessori Reino Kero

• **Järjestötoimintaa, urheilusaavutuksia**

dosentti Auvo Kostainen

Seminaarin osallistumismaksu: 850,- (sisältää messuliput 30. ja 31.7.)

Ilmoittautumiset: 6.7. mennessä osoitteella
Turun kesäyliopisto, Vänrinkinkatu 2 d,
 20500 Turku tai puh. 921-323 302

Maria's World

Genealogical Seminar, July 27–31, 1992

The Provincial Archives of Turku, the Institute of Migration, and Turku Summer University are jointly arranging from 27th to 31st July 1992 a genealogical seminar under the title "Maria's World". The seminar will offer a new and vivid approach to the institutions, sources, and methods

available for obtaining information about the basics of genealogical research. The seminar is open to all persons, whether resident in Finland or abroad, who are interested in the study of their roots, families, and genealogy.

Monday, 27 July (Venue: University of Turku)

- 09:00–09:15 am **Opening of the Seminar**
Chancellor, Academician Olavi Granö, University of Turku
- 09:00–11:30 am **Maria Matintytär (Maria Mattsdaughter)**
– Her life history, family, and the estate she left: a general introduction to sources for personal history
Taina Vartiainen (Provincial Archives)
- From Cradle to Grave: Tracking Down Personal Data**
– Date and place of birth, banns and marriage, place and date of death: tracing personal data today – parish records and population registers
Rauno Luttinen, FM
- 11:30 am–12:30 pm Lunch break
- 12:30–03:30 pm **Maria's Younger Years**
– Confirmation classes, peripatetic teaching, elementary school: schooling; domestic service, changes of employment, an illegitimate child
Rauno Luttinen, FM
- Maria's Father, Matts Lustig the Soldier**
– Personal data and ranks: the army
Dr Jari Niemelä

Tuesday, 28 July (Venue: University of Turku)

- 09:00–11:30 am **Maria's Husband, Johan Hellberg the Shoemaker**
– Personal data, vocational training, employment and trades: the artisanate
Dr Ulla Heino
- 11:30 am–12:30 pm Lunch break
- 12:30 am–3:30 pm **Maria and the Taxman**
– Paying taxes, the development of taxation, various forms of tax, land ownership, division of the land, the land register
Raimo Viikki (Provincial Archives)

Wednesday, 29 July (Venue: University of Turku)

- 09:00–11:30 am **Maria's Illnesses**
– Diseases, inoculations, causes of death
Prof Reijo Norio
- Maria's Inheritance**
– The will, the inventory and distribution of the estate
Dr Erkki Markkanen

11:30 am–12:30 pm Lunch break
 12:30–03:00 pm **Visits** to the Institute of Migration, the Provincial Archives of Turku ,
 the Cathedral of Turku

Thursday, 30 July (Venue: Turku Trade Fair Center)

09:00–12:00 am **Maria's Daughter Emigrates**
 – The history of migration: sources for genealogical research in Finland
 and abroad, tracing lost relatives, voluntary and involuntary changes
 of name, questions of inheritance

What documents on Maria's family are available...

• **...within Finland?**

Matti Kumpulainen, MA; Elisabeth Uschanov, BA

• **...within Scandinavia?**

Dr Eric De Geer

• **...within the USA and Canada?**

Prof Keijo Virtanen

12:00–01:00 pm Lunch break

01:00–03:30 pm • **...within Australia and New Zealand?**

Dr Olavi Koivukangas

• **...within other countries?**

Dr Teuvo Peltoniemi

Friday, 31 July (Venue: Turku Trade Fair Center)

09:00–12:00 am **Maria's Sons on the Loose...**

• **...they run away to sea**

Dr Talmo Iisalo

• **...they head for St Petersburg**

Prof Max Engman

• **...they set out for Siberia**

Prof Alpo Juntunen

12:00–01:00 pm Lunch break

01:00–03:00 pm • **...they leave the USA or Canada for Karelia and the USSR**

Prof Reino Kero

• **Their involvement in Associations and Sport**

Dr Auvo Kostiainen

Fee for the seminar FIM 850 (includes tickets to the Family Fair on 30 and 31 July)

Registration Not later than July 6 to
Turku Summer University,
Vänrikinkatu 2 D, SF-20500 Turku, Finland
tel. + (9)21-358-323 302

**Akateemikko Pertti Virtarannan
Amerikansuomen sanakirja (The Dictionary of American Finnish)
julkistetaan Sukumessuilla.**

**The Dictionary of American Finnish (Amerikansuomen sanakirja)
by Pertti Virtaranta, Academician,
will be published at the Family Fair.**

**Kirjan ennakkotilaukset/
Advance subscriptions are kindly asked to send to:
Siirtolaisuusinstituutti
Institute of Migration
Piispankatu 3
20500 Turku, Finland**

Sukumessujen Löydä juuresi -näyttely

Näyttely kuvaa juurten etsintää sekä sukututkimuksen asiakirjoja ja menetelmiä. Näyttelyssä seurataan kahden kuvitteellisen henkilön juurten etsintää ja sukututkimuksen tekoa asiakirjanäytteiden, valokuvien, piirrosten, karttojen ja tekstien avulla. William, kolmannen polven amerikansuomalainen ja suomalainen Matti esittävät kumpikin tahoillaan kysymyksen: Missä ovat juureni? Tutkimuksen kuluessa käy ilmi, että William ja Matti ovat sukulaisia, joilla on yhteinen Suomessa 1700-luvulla elänyt kantaisä.

Näyttelyn järjestäjät: Siirtolaisuusinstituutti, Turun maakunta-arkisto, Suomen evankelis-luterilainen kirkko, Suomen Sukututkimusseura r.y. ja Sukutietotekniikka

Find Your Roots Exhibition at the Family Fair

The exhibition explores the search for your roots and the sources and methods of genealogical research. The exhibition is built round two fictional characters' quest for their roots, and genealogical research, with the aid of specimens of archives, photographs, drawings, maps and texts. William, a third-generation American Finn, and Matti, a Finn, each explore the question: Where are my roots? As the investigation proceeds, it emerges that William and Matti are related, both descended from the same forefather in the 18th century.

Exhibitors: Institute of Migration, Provincial Archives of Turku, Evangelical Lutheran Church of Finland, Finnish Genealogical Society, and Society of Computing Genealogy

J
U
R
E
T

S
U
O
M
E
S
S
A

1
9
9
2

Sukumessuilla

Turussa 30.7.–1.8.1992

- Löydä Juuresi -näyttely
- kirkon ja arkistojen alkuperäistä ja muuta materiaalia
- sukututkimusta tekevien yhteisöjen monipuoliset kokoelmat ja tiedostot
- tietotekniikan käyttö sukututkimuksessa
- sukututkimuskirjallisuus ja -lehdet
- sukuseurojen luetteloita
- siirtolaisrekisteri, jossa tällä hetkellä tietoja noin 200 000 vuosisadan vaihteen suomalaisesta siirtolaisesta
- runsasta oheishjelmaa, mm. seminaareja, retkiä ja konsertteja

Sukumessujen järjestäjät:

Arkistolaitos
Siirtolaisuusinstituutti
Sukuseurojen Keskusliitto r.y.
Sukutietotekniikka r.y.

Suomen Sukututkimusseura r.y.
Suomen ev.lut. kirkko
Suomi-Seura r.y.
Turun Messukeskus Oy